Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-hээ гарана | № 130 (14241) | 1976 оной июниин 3, четверг | Сэн 2 мүнгэн

КПСС-эй ЦК-гай ТОГТООЛ

АЖАХЫН ХООРОНДОХИ ХАМЖААНАЙ, АГРОПРОМЫШЛЕННА НЭГЭДЭЛЭЙ ҮНДЭhӨӨР ХҮДӨӨ АЖАХЫН ҮЙЛЭДБЭРИИЕ МЭРГЭЖҮҮЛХЭ БА ТОМОДХОХО ХЭРЭГЫЕ СААШАДАНЬ ХҮГЖӨӨХЭ ТУХАЙ

Орон доторoo ажахын [хоор]ондохи хамжаанай ба [агро]промышленна нэгэдэ[лэй] ... хүдөө ажахые хүтэлбэ[ри] ... эмхидхэлэй гуримуу[дые] наринжуулан hайжаруул[гын] ... үндэhөөр хү[дөө] ажахын үйлэдбэ[рие] мэргэжүүлхэ ба то[мод]хохо хэрэгые сааша[дань] хүгжөөхэ тухай Гене[ральна] секретарь нүхэр [Л. И.] Брежневэй оруулhан [сана]нуудые зүбшэн хэл[сэhэн] КПСС-эй XXV сьез[дэй] ... дайшааhан эдэ томо ... ябуулгануудые бэе[лүүлгэдэ] ... тон шухала болоhон ..., тиигээд политическэ, [эко]номическа, социальна ... ехэ удха шанартай ... юм гэжэ КПСС-эй [Центр]альна Комитет тооло[но].

... ажахын үйлэдбэ[рие] ... [най]дамтай ургалтые ... тула Коммунис[ическа] манай гүрэн, бүхы со[вет] ... ехэ хүсэлэл орол[до]лго гаргана. КПСС-эй ЦК-[гай ма]ртын (1965 он), мүн ... hүүлээрхи Плену[мүүд] ... [дэ]эрэ хүдөө ажахые ... үргэн ехэ програм[ма] ...гдоо, энэнь партиин ... XXV съезднүүд дээрэ ...дэпэн байна. Энэ ...ын гол хубинууд ... колхоз, совхозуудта ...ргэдэжэ байха үйлэд[бэри] ... хангаха экономическа ...тай эрхэ нүхэсэл ... эршэ ехэтэй үй[лэд]... эрхилхэ хараа шуга[м] ...д сэхээр бэелүүлгэ, [те]хническэ дэбжэл[тын м]үнөөнэй туйлалтануу[дые нэб]тэрүүлгэ, хүдөө ажа[хые ма]териально-техническэ [hу]ури бэхижүүлгэ, ...энь оньhожоруулга ... нэбтэрүүлгэ, газар ... ба хатаалгые үргэ..., материальна та... ...шуулгын ленинскэ ...үдые сахилга, нии..., коллективүүдэй ... аша туhые зүбөөр ...ан хэрэглэлгэ, хү[дэ]лшадай ажаhууда... ...ээ горитойхоноор ...лгэдэ зорюулагда... [с]оциальна хэмжээ ...үдай гурим мүн ...

... аграрна полити... наукада үндэhэлнэ, тэрэнэй элсүүлхы ... гэжэ хүдөө ажа... ...элтэдэ туйлагдаhан ... батална... ЦК-... Пленумэй hүү... ...албари хэлбэришэ..., ...лтын, түргэн хүг... ...мда батаар ороо. ...жэлнүүдэй турша... ...хүн зоной 23 мил... ...ошороошье hаань, ...дээрэ абахада, хү... ...н продукци үйлэд... ...рбэнэй нэгэ хуби ... ехэ болоо Хүдөө ...энергетическэ хүсэн ... туршада хоёр да... ...лоо, хүдөө нютаг ... шахуу ехэ мине... ...тэгжүүлгэ абадаг ... миллионhоо ехэ ...лиорированна га... ...тдаа. Оpoohoтo ... ажаhын бусад ...дай ургаса, ма...дай ашаг шэмэ ...олхоз, совхозууд... ...бүтээсэ 1,6 дахин ...

...уудай, совхозуу... ...эрилэгшэдэй бо... ... горитойхоноор ... хүдөөгэй хүн зо... ...ьна тэдхэмжын ...турна ажаhууда... ... хангалга hайжа... ...схоной ажалша... ... эрдэм, мэргэ ...дхэлэй хэмжээн ...

...үсэбтэ табан жэ... ...хүдөө ажахы хү... ...алгалта дабаа. ...рилай талаар ... гансахан лэ жэл ... харин тиихэдэ ...уршада ороной ...үдые шэрүүн ... тасуур дайраа. ... эрхэ бай... ...риин ургалта

үргэлжэлөө hэн. Хүдөө ажахын продукциин жэлэй дунда зэргын хэмжээн наймадахи табан жэлэйхитэй сасуулхада, 13 процентээр, тэрэ тоодо ниитын hалбарида—17 процентээр ехэ болоо.

Хүдөө ажахые хүгжөөлгэдэхи горитойхон дабшалта—пүүлэй жэлнүүдэй үедэ партиин ажал ябуулгын эгээн томо экономическа, политическэ үрэ дүнгүүдэй нэгэн мүн. Энэ hалбарида туйлагдаhан үрэ дүнгүүд арадай ажабайдалай материальна, культурна хэмжээе горитойхоноор дээшэлүүлхэ хэрэгые партиин гол зорилго болгон табиха арга олгоhон шухала эрхэ нүхэсэл болоhон байна.

2. Советскэ Союзай хүдөө ажахы ниитын эгээл түрүү байгуулалтада түшэглэдэг юм. Энэ байгуулалта сагаар, түүхын хүгжэлтын ябасаар өөрынгөө диилдэшэгүй түрүү шэглэлые харуулаа. Хүдөө тосхониие социалис ehoop шэнэдхэн байгуулгын бүхы шатануудта парти болбол ленинскэ кооперативна түсэбые хүтэлбэри болгоо юм Энэ түсэб партиин генеральна хараа шугамые тодорхойлоо. Энэ хараа шугамаар КПСС олониитэ таряашадые шэнэ байдал тээшэ хүтэлөө, томо социалис газар таряалангай зам дээрэ таряашадай жэжэ ажахые гаргаха зорилгые түүхэдэ түрүүшынхеэ шиидхээ.

Колхозно байгуулалтые эмхидхэлгэ — хүдөөдэ партиин ябуулhан асари ехэ хүдэлмэриин үрэ дүн, манай ороной бүхы арадуудай түүхэтэ туйлалта мүн болоно. Эндэ элитэ ехэ үүргэ хүдэлмэришэн анги дүүргээ. Хүдөө тосхондо социализмын илаhан ушар Совет гүрэниие, хүдэлмэришэн ба таряашадай союзые бүри ехээр бэхижүүлээ, ороной социально-экономическа ажабайдалда хүдөөгэй ажалшадай бүри эдэбхитэйгээр хабаадаха бодото эрхэ нүхэсэл байгуулаа, социализмын аша туhада хүдөө ажахын томо үйлэдбэри эмхидхээ, хүдөө тосхондо ниитын харилсаануудай шэнэ гурим тогтоогоо.

Ленинскэ кооперативна түсэбэй үндэhөөр хүдөө тосхониие шэнэдхэн байгуулга болбол хүдөө ажахын үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй түргөөр хүгжэхэ гансал зүб зам, бүхы экономикые түсэбэй ehoop хүгжөөхэ тон шухала эрхэ нүхэсэл болоhон юм. Хүдөө ажахые нэгэдүүлэнгүйгөөр манай орондо коммунис общество байгуулха аргагүй байhан юм. СССР-эй дүй дүршэл уласхоорондын оршом дээрэ үргэнөөр мэдэрэгдээ, коммунис байгуулалтын теоридо, практикада, томо нэмэри хубита болоо.

3. Хүдөө ажахыда hүүлэй жэлнүүдэй туршада hайн үрэ дүнгүүдэй туйлагдаашье hаань, тэрэнэй хэмжээн, экономическа үрэ дүнгүүдынь, гол шухала продуктнуудые үйлэдбэрилгын ургалтын дабшаса ургажа байhан манай эрилтые үшөөл хангана-гүй, тиигээд байhан арга боломжонуудтай зохилдоно-гүй. Энэ hалбариин мүнөөнэй наука болон техникын нээжэ үгэhэн түрүү зэргэдэ гарахынь тула тэрэниие эршэдхэхэ, ашаг үрыень дээшэлүүлхэ зорилго түрүүшын ээлжээндэ табигдана. Энэ зорилгые шиидхэхэ гол аргануудай нэгэн — хүдөө ажахын үйлэдбэриие мэргэжүүлгэ, томодхолго, тэрэниие мүнөө үе сагай индустриальна үндэhэ hуури дээрэ гаргаха хэрэг болоно. Эндэ туйлай ехэ арга боломжонууд бии.

Хүдөө ажахын үйлэдбэриие мэргэжүүлгэдэ парти урданьшье ехэ анхарал хандуулдаг байhан юм. Түрүүшын жэшээтэ ажахынууд болохо совхозууд хэдэ хэдэн районуудта мэргэжүүлэгдэнхэй байhан. Эдэ совхозууд Агууехэ Октябриин социалис революциин hүүлээр дары байгуулагдаа hэн. Арадай Комиссарнуудай Соведэй 1918 оной июлиин Декредүүдэй үндэhөөр свекло ургуулдаг, үүлтэртэ малай олохон тооной ажахынууд эмхидхэгдэhэн байгаа. Мэргэжүүлэгдэhэн opooho таряанай ба мал ажалай томо совхозуудые байгуулга саашадаашье үргэлжэлөө hэн. Хүдөө ажахые үргэлжэдэнь нэгэдүүлхэ үедэ парти колхозуудые мэргэжүүлхэ хараа шугам баримталhан байгаа. ВКП(б)-гай ЦК-гай ноябриин (1929 он) Пленум мал ажалай, hүнэй, opooho таряанай оолон бусад мэргэжүүлэгдэпэн колхозуудые үргэнөөр байгуулха ябадалые түргэдхэхэ шухала гэжэ мэдэрhэн юм.

Тэрэнэй hүүлээрхи жэлнүүдэи үедэ байгаалиин илгаае хараадаа абан, али нэгэн продуктнуудые (хлопок, лен, саахарай свекло болон бусадые) үйлэдбэрилхэ тус тус зононуудые мэргэжүүлхэ талаар хэмжээнүүд бэелүүлэгдэhэн бэлэй. Теэд материально-техническэ үндэhэ hууриин hулаар хүгжэжэ байhан тэрэ үедэ олонхи колхоз, совхозуудые гүнзэгыгөөр мэргэжүүлхэ арга олдоогүй hэн

Мүнөө, манай хүдөө ажахын горитойхоноор бэхижээд байхада, улам ехэ, бата бэхи материальна үндэhэ hууритай боложо байхада, олон hалбаритай болоод байхада, колхоз болон совхозуудтахи үйлэдбэриин багаар томодхогдожо байhан ушар газар таряалан болон мал ажалые индустриин аргаар хүгжөөхэ хэрэгые барина. гаргашын ашаг үрые доошолуулна, экономическа, тиимэ дээрэпээ научно-техническэ дэбжэлтэдэшье haад хэнэ гээшэ. Шэнэ техникэ болон минеральна утэгжүүлгэ гаргалгада мелиоративна барилгада гүрэн капитальна ехэ ломолойго хэнэ, колхоз, совхозуудые тракторнуудаар, комбайнуудаар, бусад машинануудаар бүри олоор хангана, харин тиихэдэнь ажалай гаргаша удаанаар доошолуулагдана, хүдөө ажахын гол шухала продуктнуудай өөрын үнэ сэн нэгэл хэмжээндээ үлэнхэй байна.

Олон hалбаритай ажахынуудта газар таряалангай, илангаяа мал ажалай худалдаанда гараха продукци үйлэдбэрилгэ олонхи ушарта жэжэ бригада болон фермэнүүдээр таранхай байдаг. Энэ ушар мүнгэ ба материальна арга боломжонуудые олон тээшэнь сасаха ябадалда хүргэнэ, тиимэhээ үргэлжэдэнь оньhожоруулха, шэнэ түрүү тенхологи нэбтэрүүлхэ хэрэгтэ haад хэнэ, ашаг олзыень доошолуулна.

Хэдэ хэдэн област, хизаар болон республиканuудта хүдөө ажахын үйлэдбэриин ашаг үрые дээшэлүүлхэ зорилгые мүнөө байhан бригада болон фермэнүүдые нэгэдүүлхын аргаар, байгаалиин болон экономическэ эрхэ нүхэсэлнүүдые харагалуулан, мэргэжүүлхэ хэрэг бэелүүлэнгүйгөөр, үйлэдбэриие эмхидхэлгэдэ, технологидонь үндэhэн хубилалта хэнгүйгөөр шиидхэхые hэдэнэ. Теэд урдань колхоз, совхозуудые томодхоhон шэнги энэ зам олон hалбаритай ажахын гол дутагдалнуудые усадханагүй.

Үйлэдбэрилгын хүсэнүүдые саашадань хүгжөөлгэ хүдөө ажахын үйлэдбэриие эмхидхэлгэдэ тон шэнэ ehoop хандаха, тэрэниие бүри гүнзэгыгөөр мэргэжүүлхэ, научно-техническэ дэбжэлтын туйлалтануудые үргэнөөр хэрэглэхэ зорилгоор ажахынуудай хүсэл оролдолгые нэгэдүүлхэ эрилтэ табина. Энэ хадаа газар, ажал, техникэ болон интенсификациин бусад эрхэ нүхэсэлнүүдые ашагтайгаар хэрэглэхэ, энээнэй үндэhөөр продукциин ургалтые, хүдөө ажахын үйлэдбэриин ашаг үрые дээшэлүүлхэ найдамтай арга мүн гэжэ наука ба мүнөөнэй ажал батална. Ажахын хоорондохи мэргэжүүлгын ба томодхолгын хэрэгэй экономикодо hайнаар нүлөөлжэ байhаниинь, булюу hайниинь Молдавиин ССР, Белоруссин ССР, Украинын ССР, Краснодаран хизаар, Марийска АССР, Воронежско, Пензенскэ болон бусад хэдэ хэдэн областьнууд ба республиканuудай малай томо фермэнүүдэй, комплексуудай ба ажахын хоорондохи бусад предприятинуудай олон жэшээнүүд дээрэhээ харагдана. Мүнөө орон доторнай ажахын хоорондын мэргэжүүлэгдэпэн 6 мянга шахуу нэгэдэлнүүд, организацинууд, предприятинууд хүдэлнэ. Тэдэндэ продукци үйлэдбэрилгэдэ ажалай гаргаша мэргэжүүлэгдээгүй ажахынуудайхипаа 2,5—3 дахин, харин өөрынь үнэ сэн 1,5—2 дахин бага гэжэ дүршэл харуулна. Ажахын хоорондохи хамжаанда бүри олон колхозууд, совхозууд ороно. Энэ хэрэг колхозниигуудай, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдэй дунда эдэбхитэйгээр дэмжэгдэнэ.

Үргэн хамжаанай үндэhэн дээрэ хүдөө ажахын үйлэдбэриие мэргэжүүлгэ, томодхолго, тэрэниие мүнөө үе сагай индустриальна үндэhэ hуури дээрэ табилга—энэ хадаа социалис хүдөө ажахые саашадань хүгжөөлгын гол шухала шэглэл, түгэс хүгжэнги социализмын эрхэ байдалда ленинскэ кооперативна түсэбэй үзэл бодолые бодото дээрэнь бэелүүлгын шэнэ шата мүн гэжэ КПСС-эй Центральна Комитет тоолоно.

Хэрбээ коллективизациин үедэ таряашадай үмсын жэжэ ажахынууд үйлэдбэриин барга зэбсэгүүдтэйгээ нэгэдэдэг байгаа гээшэ hаань, хүдөө ажахыдахи мүноонэй томодхолго нэн түрүүн худалдаанда продукци ехээр гаргадаг томо индустриальна түхэлтэй предприятинуудые байгуулха зорилгоор колхоз, совхозуудай хүсэл оролдолгые нэгэдүүлнэ, бүхы ажахынуудые гүнзэгыгөөр мэргэжүүлнэ, hалбаринуудай хоорондохи шэнэ холбоо барисаанууд бии болоно, хүгжэнэ, үйлэдбэриин шэнжэдэ, технологидонь үндэhэн хубилалтанууд болоно. Ажахын хоорондохи хамжаан болбол колхоз болон совхозуудай үйлэдбэриин хэмжээень, арга боломжыень үргэдхэнэ, ажахынуудые дан ехээр томодхонгүй, хүтэлбэрилэгдэжэ шадагдахагүй ажахынуудые байгуулангүйгөөр томодхолгын хэмжээе дээшэлүүлнэ. Эдэ бүгэдэ хадаа хүдөө ажахын продукци бүри ехээр үйлэдбэрилгэдэ, социальна ехэ зорилго шиидхэлгэдэ, колхозой үйлэдбэриие нэгэдүүлгын хэмжээе дээшэлүүлгэдэ, ниитын харилсаануудые наринжуулан hайжаруулгада, социалис зөөриин хоёр түхэл янзын бэе бэедээ дүтэлэлгэдэ, город ба хүдөө тосхон хоёрой хоорондохи шухала илгаануудые удаа дараалан усадхалгада туhална. Коммунис байгуулалтын үедэ коопераци тухай ленинскэ hургаалые зохёохы ehoop иигэжэ хэрэглэхэ тон шэнэ шата түүхын хуулиин хүсэтэй, юумэнhээ дулдыданагүй, тэрэниие хэрэгсээнгүй, мүн тойроод гарахын аргагүй юм. Партиин XXV съезд дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй онсолон тэмдэглэhэнэй ёhoop, мэргэжүүлгын. томодхолгын хараа шугамые эдэбхитэйгээр бэелүүлхэ хэрэгтэй. Манан эмхидхэлэй хүдэлмэри, түсэблэлгэ, экономическа онол аргануудые ашаглалга энэ түрүү хэрэгтэ бүхы хэмжээгээр туhалха ёһо-

(Түгэсхэлынь 2 - дохи нюурта).

ТАСС
ШЭНЭ hОНИН

Л. И. Брежнев Ф. Маркостай уулзаба

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев албанай хэрэгээр Советскэ Союзда ерээд байhан Филиппинын Республикын Президент Фердинанд Э. Маркостай, госпожа Имельда Ромуальдес Маркостай июниин 1-дэ уулзаба.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко, Филиппинын Республикын гадаадын хэрэгүүдэи министр Карлос П. Ромуло хөөрэлдөөндэ хабаадалсаа.

СССР-эй, Филиппинын Республикын хоорондохи хоёр талын харилсаанай асуудалнуудаар, мүн уласхоорондын зарим асуудалнуудаар хөөрэлдөөнэй үедэ hанамжануудаа хэлсэhэн байна. Адли тэгшэ, али алиндань ашатай туhатан байлгын үндэhэ hуури дээрэ совет—филиппинын харилсаае хүгжөөн бэхижүүлхэ хүсэл эрмэлзэлтэй, мүн уласхоорондын олон асуудалнуудаар, нэн түрүүн бүгэдэ ниитын эб найрамдал ба уласхоорондын аюулгүй байдал бэхижүүлхэ асуудалнуудаар Советскэ Союзай, Филиппинын Республикын хараа бодолой тудалдаhан гү, али дүтэрхыгөөрнь сэдьхэлээ ханажа байhанаа мэдүүлбэ.

Филиппинын национальна бээ даahан байдал бэхижүүлхэ, Советскэ Союзтай хани харилсаагаа хүгжөөхэ талаар Филиппинын правительствын хэhэн ажал ябуулга тухай Ф. Маркос мэдээсээ.

Эб найдамдалай ба уласхоорондын харилсаанай түлөө, КПСС-эй XXV съезд дээрэ баталагдан абтаhан арадуудай сүлөөтэ ба бээ даahан байдалай түлөө саашанхи тэмсэлэй программа бэелүүлхэ талаар Советскэ Союзай алхамууд тухай Л. И. Брежнев хөөрэбэ.

Филиппинын Республикын Президентын албанай хэрэгээр Советскэ Союзда ерээд байха үедэ Москвада хэгдэпэн хөөрэлдөөнүүд элдэб асуудалнуудаар хоёр ороной хоорондохи харилсаа холбоое гүнзэгырүүлэн хүгжөөхэ шэнэ арга боломжонуудые нээхэ байна гэжэ Л. И. Брежнев, Ф. Маркос тэмдэглээ.

Советскэ Союзай болон Филиппинын Республикын хоорондохи дипломатическа харилсаа тогтоохо тухай мүн хоёр ороной хоорондо худалдаа наймаанай хэлсээ батална тухай үгэсэ ойлголсоhондоо сэдьхэлээ хананги байhанаа мэдүүлбэд.

Уулзалга бүтэмжэтэй паин, хани ёhоной оршон байдалда үнгэрбэ.

(ТАСС).

ХӨӨРЭЛДӨӨНҮҮД ДҮҮРЭБЭ

Совет-Филиппинын хөөрэлдөөнүүд июниин 1-дэ Кремль соо дүүрэбэ.

Совет талаhаа— КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Верховно Соведэи Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорный, КПСС-эи ЦК-гай Политбюрогои гэшүүн, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо В Н Новиков.

Филиппинын талаhаа — Филиппинын Республикын Президент Фердинанд Э. Маркос, гадаадын хэрэгүүдэй министр Карлос П. Ромуло, финансын министр Цесар Вирата, промышленностиин министр Висенте Патерно, ниитын информациин министр Франсиско Татад гэгшэд хөөрэлдөөнүүдтэ хабаадаhан байна.

Совет-филиппинын харилсаанаи асуудалнуудые, мүн хоёр талые hонирхуулhан уласхоорондын зарим асуудалнуудые зүбшэн хэлсэжэ дүүргэбэ.

Манай үе сагта, нэн түрүүн аюулгүйгөөр, харилсаа холбоотойгоор ажаhууха гэпэн гүрэнүүдэй ба арадай хүсэл эрмэлзэлдэ таараhан харилсаае хоёр ороной хоорондо хүгжөөхэ талаар шэглүүлэгдэhэн тодорхой хэмжээнүүдые хөөрэлдөөнүүдэй үедэ хаража үзэhэн байна. Гар табигдаха хамтын документнүүд зүбшэн хэлсэгдээ.

Хөөрэлдөөнүүд хани ёhоной, халуун дулаан оршон байдалда үнгэрбэ.

(ТАСС).

НҮХЭР А. Н. КОСЫГИН БАГДАДhАА МОРДОБО

БАГДАД (ТАСС). КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогои гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин хани ёhоной хөөрэлдөөнүүдые Иракта хэжэ дүүргээд, июниин 1-дэ Багдадhаа мордобо.

Араб Социалис дэбжэлтэ гэдэг партиин хүтэлбэриин Генеральна секретариин орлогшо, Ирагай Революционно командованиин Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо Саддам Хусейн, Революционно командованиин Соведэй гэшүүд, министрнүүд болон бусад тусхай тушаалтад аэропорт дээрэ А. Н. Косыгиниие үдэшөө.

СССР-hээ Иракта байдаг элшэн сайд А. А. Барковский Иракта байдаг дипломатическа түлөөлэлгэтэ эмхинүүдэй толгойлогшонор үдэшэгшэдэн дунда байлсаба

Советскэ Союзай ба Ирагай Республикын Гүрэнэй гимннүүд гүйсэдхэгдөө.

А. Н. Косыгин Саддам Хусейн хоёр хүндэлэлэй харуулан урдуур ябажа, сэрэгшэдтэй мэндэшэлэлдэбэ.

Тэрээнтэй хамта ябаhан совет тусхай тушаалтад А. Н. Косыгинтай суг мордоhон байна

• • •

БАГДАД. (ТАСС). А. Н Косыгин Ирагай газар дээрэhээ гаража ошохо-доо, Ирагай Араб Социалис дэбжэлтэ гэдэг партиин хүтэлбэриин Генеральна секретарь, Ирагай Республикын Президент Ахмед Хасан Аль-Бакрта, Ирагай Араб Социалис дэбжэлтэ гэдэг партиин хүтэлбэриин Генеральна секретариин орлогшо, Ирагай Республикын Революционно командованиин Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо Саддам Хусейндэ телеграмма эльгээбэ.

А. Н. КОСЫГИНАЙ СИРИДЭ ЕРЭЭД БАЙhАН ТУХАЙ

ДАМАСК. (ТАСС). КПСС-эи ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эи Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин Сириин Араб Республикын Араб Социалис дэбжэлтэ гэдэг партиин, правительствын хүтэлбэриин уряалаар, хани ёhоной албанай хэрэгээр июниин 1-дэ эндэ ерэбэ.

Арао Социалис дэбжэлтэ гэдэг партиин хүтэлбэриин гэшүүн, САР-ай Премьер-Министр Махмуд Аль-Айюби, Араб Социалис дэбжэлтэ гэдэг партиин хүтэлбэрилхы ажал ябуулагшад, министрнүүд, ороной зэбсэгтэ хүсэнүүдэй дээдэ зиндаагай офицернүүд Дамаскын аэропортдо А. Н. Косыгиниие угтаба. Дамаскда байдаг дипломатическа эмхинүүдэй толгойлогшонор эндэ байгаа. СССР-hээ САР-та байдаг элшэн сайд Н. А. Мухитдинов угтагшадай дунда байлсаа.

Дамаскын уласхоорондын аэропорт СССР-эй ба САР-ай гүрэнэй тугуудаар шэмэглэгдэнхэй. Хоёр ороной гимннүүд гүйсэдхэгдэбэ. А. Н. Косыгин, М. Аль-Айюби хүндэлэлэй харуулай урдуур ябажа, сэрэгшэдтэй мэндэшэлэлдэнэ.

Хүндэтэ совет айлшанай Дамаскын үйлсэнүүдээр үнгэрэн гарахадань, Сириин ниислэл хотын хүн зон халуунаар амаршалба.

ГКЭС-эй түрүүлэгшэ С. А. Скачков, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрэй нэгэдэхи орлогшо В. В. Кузнецов, авиациин генерал-полковник Г. П. Скориков гэгшэд А. Н. Косыгинтай хамта Дамаск ерэhэн байна.

• • •

Энэ үдэртөө А. Н. Косыгин САР-ай Премьер-Министр Махмуд Аль-Айюбитай уулзаба. Хоёр талые hонирхуулhан асуудалнуудаар хани халуун хөөрэлдөөн болоо.

БУРЯАД ДРАМЫН ТЕАТР МОСКВАhАА БУСАБА

Хоца Намсараевай нэрэмжэтэ буряад драмын театрай артистнар түрэл оронойнгоо ниислэл Москва хотодо ошожо, бэлиг шадабаряа амжалтатайгаар харюулжа түгэсхөөд, үсэгэлдэр Улаан-Үдэеэ бусажа ерэбэ. Тэдэнэр 14 үдэрэй туршада — майн 18-haa 31 болотор Москвагай гүрэнэй академическэ Бага театрай филиал соо Л. Леоновой «Ленушка», А. Салынскиин «Барабанщица». А. Вампиловай «Ехэ хүбүүн», А. Софроновой «Засаг», Х. Намсараевай «Тайшаагай ташуур». МНР-эй драматург Д. Намдагай «Ээдрээ» болон бусад зүжэгүүдые ниислэлэй ажалшадта харуулhан байна.

Республикын культурын министерствын түлөөлэгшэд театрай артистнарые угтахаяа аэропортдо ошоо. Самолёдой зогсожо, артистнарай гаража ерэхэдэ, городой hургуулинуудай hурагшад тэдэнэртэ баглаа сэсэгүүдые барюулба.

Буряад драмын театрай ахамад режиссёр Федор Семенович Сахиров артистнарай гастроль тухай иигэжэ хөөрэнэ:

— Аяншалгамнай амжалтатайгаар дүүрэбэ. Урдаа табиhан зорилгоёо hайнаар дүүргэhэндээ бидэнэр баяртай бусажа ерээбди. Москвагай гүрэнэй академическэ Бага театрай филиалhаа гадна, тэндэхи «Салют» гэжэ оёдолой нэгэдэлдэ ошожо, хүдэлмэришэдэй үмэнэ концерт харуулаабди. Эндэхи ажалшадтай хани халуун уулзалганууд болоо.

Манай театрай гастролиин үедэ Монголой Арадай Республикын соёлой үдэрнүүд Москвада боложо байгаа. Хүршэнэрэй артистнарай гастроль баhал амжалтатайгаар дүүрээ. Манай театрай табиhан «Ээдрээ» гэжэ зүжэгтэ МНР-эй арадай артист Гомбосүрэн, «Далан худалч» гэhэн зүжэгтэ МНР-эй габьяата артист Гантүмэр гэгшэд гол рольнуудые тон hайнаар гүйсэдхэжэ, ниислэлэй ажалшадай зүтhөө магтаалда хүртэhэн байна.

Театраймнай түгэсхэлэй зүжэг майн 31-дэ харуулагдаа. Тиихэдэ Хоца Намсараевай «Тайшаагай ташуур» гэжэ зүжэг табигдаhан байна. КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, СССР-эй культурын министр П. Н. Демичев, РСФСР-эй культурын министр Ю. С. Мелентьев болон бусад түгэсхэлэй зүжэг харалсаа. Нүхэр Демичев театраймнай артистнарые амаршалhан байна. Һүүлээрнь КПСС-эй ЦК-гай культурын таhагта, РСФСР-эй культурын министерствэдэ уулзалганууд болоо.

Б. ВАНЧИКОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: угталгын үедэ.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

КПСС-эй ЦК-гай ТОГТООЛ

АЖАХЫН ХООРОНДОХИ ХАМЖААНАЙ, АГРОПРОМЫШЛЕННА НЭГЭДЭЛЭЙ ҮНДЭҺӨӨР ХҮДӨӨ АЖАХЫН ҮЙЛЭДБЭРИИЕ МЭРГЭЖҮҮЛХЭ БА ТОМОДХОХО ХЭРЭГЫЕ СААШАДАНЬ ХҮГЖӨӨХЭ ТУХАЙ

(Түгэсхэл. Эхниинь 1-дэхи нюурта).

той. Гүнзэгыгөөр мэргэжүүлгэ, томодхолго хүдөө ажахын үйлэдбэриин ашаг үрые дээшэлүүлхэ түлхюур мүн.

Социализмын эрхэ байдалда хүдөө ажахые мэргэжүүлгэ, томодхолго капиталис оронуудайхиһаа үндэһөөрөө илгаатай ба тад ондоо ашаг үрэтэй юм. Капитализмын үедэ хүдөө ажахыдахи кризиснэ ушарнууд олон болоно, энэ һалбарида монополинуудай эзэрхэн зонхилолго шангадана, жэжэ ба дунда шадалтай олон миллион таряашад үгырнэ. Үйлэдбэриин зэр зэбсэгүүдэй ниитын зөөри дээрэ хүгжэһэн социалис хүдөө ажахыда мэргэжүүлгэ ба томодхолго бүхы арадай ажаһуудалые һайжаруулгын аша туһада үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй түргэн ургалтада зорюулагдаһан түсэбэй ёһоор эмхидхэгдэдэг хэрэг мүн.

4. Хүдөө ажахын үйлэдбэриие мэргэжүүлгэ, томодхолго — олон янзын хэрэг мүн. Орон доторнай ороохо таряа, хлопок, саахарай свекло, овощ, үрэ жэмэс, виноград, сай, цитрусовэ ургамалнууд, лен-долгунец, һү ба ноохо худалдаанда зорюулжа үйлэдбэрилдэг мэргэжүүлэгдэһэн томо зононууд бии болонхой. Зонодохи мэргэжүүлгые саашадаашье гүнзэгырүүлхэ шухала. Түсэблэлгын хүдөө ажахын органууд тэрэниие саашадань бүхы хэмжээгээр һайжаруулха уялгатай. Тиихэдээ хүдөө ажахын ехэ хэмжээнэй продукци абахын, гаргашыень доошолуулхын тула газарые, ороной район бүхэнэй байгаалиин, сагай уларилай, экономическа эрхэ нүхэсэлые ашагтайгаар хэрэглэхэ ябадалые түйлаха шухала.

Хүдөө ажахын зарим продукцинуудые үйлэдбэрилхэ талаар гүрэнэй мэргэжүүлэгдэһэн предприятинууд һүүлэй жэлнүүдэй туршада горитойхоноор хүгжөө. Шубуунай фабриканууд, гахайн, үхэрэй мяха, һү үйлэдбэрилхэ томо нэгэдэлнүүд городууд болон промышленна түбүүдые тойрон овощ ургуулдаг ажахынууд, тепличнэ комбинадууд байгуулагдана. Тэдэнэр индустриальна үндэһэ һуури дээрэ хүгжэнэ, бүтээсэ схэтэнгээр хүдэлнэ, ороноо хүдөө ажахын продуктнуудаар хангалгада тэдэнэй хубита бүри ехэ болоожо байха юм.

Гэхэ зуура, бүхы хэмжээгээр хамжаһанай, тэдэнэй үйлэдбэриие мэргэжүүлһэнэй, томодхоһоной ашаар бүхы колхоз, совхозуудай бии байгаа түйлай ехэ арга боломжые ашагтайгаар хэрэглэхэ эрилтэ ороноо шухала хэрэгтэй продукцяар бүри хүсэдөөр хангаха зорилго табина. Энэ хэрэг мүнөөнэй техническэ үндэһэ һуури дээрэ индустриальна онол арга, түрүү технологи хэрэглэжэ, зарим продукцинуудые үйлэдбэрилхэ зорилгоор колхозуудай, совхозуудай, гүрэнэй бусад предприятинуудай хоорондохи экономическа хани харилсаанай аргаар хүгжэнэ, иимэ хэрэг бэелүүлхын тула тус тус ажахыда, хэршье томо, экономическа талаараа бэхи ажахыдашье хүсэн хүрэхэгүй, мүн ашаггүй байха юм.

Ажахын хоорондохи хамжаанай үндэһөөр мэргэжүүлгэ болон томодхолгые гүнзэгырүүлгэ бүхы колхоз, совхозуудта — багашье, томошье, экономикын ямаршье хэмжээтэйшье һаань — мэргэжүүлэгдэһэн эршэ ехэтэй үйлэдбэридэ шууд орохын, ниитын ажахые хэлбэришэгүйгөөр бэхижүүлхын, хүгжөөхын, улам үргэдэжэ байһан үйлэдбэриин хурдан түргэн хүгжэлтые хангаха адли арга боломжо олгоно.

Олон республиканууд, хизаарнууд болон областьнуудта, ажахын хоорондын хамжаанай үндэһөөр мэргэжүүлгэ ба томодхолгодо имагтал түрүүшын алхам хэгдээ, энэ хадаа үшөөл эхин шатадаа байна, түсэблэлгын, һомололгын, материально-техническэ хангалгын, хүдөө ажахын үйлэдбэриие хүтэлбэрилгын мүнөөнэй гуримда тааруулагдан хүгжэнэ гэжэ тэмдэглээд, манай хүдөө ажахын ерээдүйе олонхи ушарта шиидхэжэ шадаха энэ хэрэгтэ түсэбэй шэнжэ оруулха шухала гээд КПСС-эй ЦК тэмдэглэнэ.

Үргэн хамжаанай, тиихын тула шухала эрхэ нүхэсэл байгуулгын үндэһөөр хүдөө ажахын үйлэдбэриие мэргэжүүлгэ ба томодхолгые хүгжөөлгэдэ бүхы хэмжээгээр туһалхыень партийна, советскэ, ажахын органуудые уялгалха. Хүдөө ажахыда, тэрэшэлэн промышленностьда мэргэжүүлгын, томодхолгын ба предприятинуудые хамжуулгын промышленностьдахи дүршэл, мүн үйлэдбэриин, научно-үйлэдбэриин нэгэдэлнүүдые байгуулгын дүршэл бүрин хүсэдөөр хэрэглэхэ.

5. Ажахын хоорондохи хамжаанай, агропромышленна нэгэдэлгын үндэһөөр хүдөө ажахын үйлэдбэриие мэргэжүүлхэ, томодхохо хэрэгые бодото дээрэнь бэелүүлхэ хэрэгтэй холбоотой бүхы асуудалнуудые хоорондонь илгаатайгаар, шата шатаар шиидхэхэ шухала байһан тушаа КПСС-эй ЦК партийна, советскэ болон хүдөө ажахын органуудай анхарал хандуулна.

Колхоз болон совхозууд ажахын хоорондохи хамжаанай үндэһөөр мүнгэ зөөриеэ, материально-техническэ болон ажалай хүсэ, арга боломжонуудые нэгэдүүлжэ түрүүшын шатада колхоз хоорондын, совхоз хоорондын, колхозно-совхозно, совхозно-колхозно болон промышленна түхэлэй бусад гүрэнэй колхозно томо предприятинууд болон нэгэдэлнүүдые байгуулжа, мяха, һү, үндэгэ, ноохо, холимол болон бусад янзын тэжээл абалгаар, үүлтэр, ургамалай үрэнэ һайжаруулгаар, саад сэсэрлиг болон овощ тарилгаар, хүдөө ажахын продукци хадагалха, эхин түрүүн буйлуулха, мүн техникэ, транспорт хамтаараа ашаглаха талаар, барилгын болон газар шанаржуулгын хүдэлмэриие үнгэргэхэ талаар, ойн ажахыгаар, барилгын материал бэлэдхэхэ болон бусад ажалнуудаар тэдэниие мэргэжүүлхэ аргатай байха юм.

Ажахын хоорондохи тусхай мэргэжэлтэй томо предприятинуудые байгуулхадаа, нэгэ да ороһон колхоз, совхозууд ороохо, техническэ ургамал абаха, бусад һалбаринуудые хүгжөөхэ хэрэгтэ хүсэлэл оролдолгоёо зорюулха аргатай болохо юм. Эдэ ажахынуудтахи һалбаринууд саашадаа улам ехээр тусхай мэргэжэлтэй болохо байна.

Хамжаанда орожо, нэрлэгдэһэн зорилгонуудта мүнгэ зөөриеэ һомолхоор шиидэһэн колхоз, совхозуудта гүрэнэй зүгһөө али бүхы туһаламжа үзүүлжэ, проектнүүдые зохёожо үгэхэ, техникэ түхеэрэлгэ болон бусад материальна хэрэгсэлнүүдээр хангаха хэрэгтэй.

Научно-техническэ дэбжэлтэ, тусхай мэргэжэлтэй болоһон томо предприяти болон нэгэдэлнүүдые хүдөө ажахыда эмхидхэлгэ агропромышленна нэгэдэлгые саашадань хүгжөөхэ, хүдөө ажахын үйлэдбэриие промышленностьтай таһаршагүй нягтаар холбохо. Тиигэжэ орон дотор анхабтар олон агропромышленна предприяти болон нэгэдэлнүүдые байгуулха таатай зохид эрхэ нүхэсэл олгохо юм. Харин агропромышленна предприяти болон нэгэдэлнүүд ерээдүйдэ ехээр хүгжэхэ хараатай. Эдэ бүхы ажал хэрэгүүдэй бэелүүлэгдэхэ үедэ ажал хүдэлмэри ажахынуудай хоорондо саашадаа улам гүнзэгы ехээр хубаарилагдаха, ажахынууд улам саашадаа тусхай мэргэжэлтэй болохо, шэнэ ёһоор хамжаха, мүн хүдөө ажахы болон промышленностиин хоорондо сэхэ холбоонууд тогтоогдохо ёһотой. Эдэ бүгэдын ашаар колхозно-кооперативна үмсые гүрэнэй үмсэтэй онро дүтэ болгожо, хожом саашадань тэдэниие нэгэдхэн, бүгэдэ арадай зөөри болгохо арга боломжонууд байн байн бии болгогдохо байна.

Хүдөө ажахые түргэнөөр хүгжөөхэ, тэрэнэй ашаг үрые дээшэлүүлхэ зорилгоор ажахын хоорондохи хамжаан болон агропромышленна нэгэдэлгые хүгжөөхэ экономическа эрхэ нүхэсэлнүүд, зохихо дүй дүршэл ороной элдэб нютагуудта болон үйлэдбэриин һалбаринуудта нэгэн зэргэ бии болоногүй. Хэдэн республика, хизаар болон областьнуудта ажахын хоорондохи хамжаанай үндэһөөр үйлэдбэриин тусхай мэргэжэлээр хүгжөөгдэн томодхогдохотой нэгэн хамта бүри мүнөө агропромышленна нэгэдэлгэ амжалтатайгаар хүгжөөгдэнэ. Предприятинууд болон нэгэдэлнүүд, жэшээнь, үрэ жэмэс, виноград, овощ болон хүдөө ажахын бусад зарим янзын продукци абаха, промышленна аргаар буйлуулха ажалые таһаршагүй холбоотойгоор, ашаг үрэ ехэтэйгээр бүтээдэг болонхой. Ороной элдэб зононуудта ажахын хоорондын хамжаае болон агропромышленна нэгэдэлгые хүгжөөхэ шатанууд удаа дараагаар бэелүүлэгдэхэ гү, али саг болзороороо нэгэн адли байжа болохо юм. Нютагай арга боломжо болон онсо өөрэ шэнжэнүүдые хараада абан, энэ хүдэлмэриие үнгэргэхэ саг болзор ба темпые тодорхойлхо хэрэгтэй.

Ажахын хоорондохи хамжаан болон агропромышленна нэгэдэлгын хүгжөөгдэхэ, хүдөө ажахые индустриальна үндэһэ һуурида оруулха үедэ хүдэлмэришэн ангиин, социалис промышленностиин үүргэ хэлбэришэгүйгөөр дээшэлхэ юм гэжэ КПСС-эй ЦК тэмдэглэнэ. Хожом хойшодоо газар элдүүрилэгшын гү, али малшадай ажал хүдэлмэриин урдахи шатада, мүн тэрэшэлэн удаадахи шатануудта промышленностиин олон һалбаринууд улам ехэ удха шанартай болохо юм. Нэгэ талаһаа хүдөө ажахын техникэ, үтэгжүүлгэ болон химикадууд, комбикорм болон материально-техническэ бусад хэрэгсэлнүүд улам ехээр бүтээгдэхэ, барилга улам ехээр хэгдэхэ, газар улам үргэнөөр шанаржуулагдаха, хүдөө нютагууд электрын элшэ хүсөөр улам ехэ хэмжээгээр хангагдаха, нүгөө талаһаа, — хүдөө ажахын продукциие хадагалха, буйлуулха, шэрэхэ ажал хэрэг һайжаруулагдаха ушартай.

Хото болон хүдөөгэй хоорондохи үйлэдбэриин холбоон хүдэлмэришэд болон таряашадай аха дүү ёһоной хани нэгэдэлдэ түшэглэн байгуулагдажа, социалис байгуулалтын урдахи шатануудта ехэ үүргэ дүүргээ юм. Саашадаа энэ холбоон хүдөө ажахы болон промышленностиин хоорондохи үйлэдбэриин-экономическа холбоо харилсаанай бүри үндэр дээдэ түхэл янзада хүрэн хүгжэхэ. Энэ хадаа эрдэм ухаае ушар ёһо мэдэнгээр нэбтэрүүлжэ, хамтын ажалые дэлгэрүүлһэнэй үндэһөөр промышленность болон газар ажалые нэгэдүүлһэн ябадал мүн гэжэ В. И. Ленин хэлэһэн байна.

6. Ажахын хоорондохи хамжаанай, агропромышленна нэгэдэлгын үндэһөөр хүдөө ажахын үйлэдбэриие мэргэжүүлхэ, томодхохо хүдэлмэриие үнгэргэхэдөө, хүдөө нютагуудта социалис байгуулалта эрхилһэн дүй дүршэлөөр шалгагдаһан гол ёһонуудые наринаар сахиха шухала гэжэ КПСС-эй Центральна Комитет онсолон тоолоно. Эдэ гол ёһонууд ямар бэ гэбэл:

— колхоз, совхозууд болон бусад предприятинууд һайн дураараа хамтаран ажаллаха ёһотой;

— үйлэдбэри мэргэжүүлхэ, томодхохо хүдэлмэриин эмхидхэлэй түхэл маяг, шэглэл болон тэрэниие бэелүүлхэ саг болзорые тодорхойлон олохоодоо, ажахынуудай үйлэдбэриин байгууламжа, экономикыень, һалбаринуудай онсо өөрэ зүйлнүүдые, олоһон дүй дүршэлыень хараада абалсажа, энэ хэрэгтэ научна ёһоор хандаха шухала;

— ажахын хоорондохи болон агропромышленна нэгэдэлнүүдтэ ородог колхоз, совхозууд, бусад предприяти болон организацинууд ажахын талаар урдынхидаал бэеэ даанхай зандаа байха ёһотой;

— нэгэдэлнүүдэй үйлэдбэриин ажал ябуулгые хүтэлбэрилхэдөө, демократическа централизмын ёһые сахиха;

— ажахынууд, тэрэшэлэн колхозниигууд, совхозой болон бусад предприятинуудай хүдэлмэрилэгшэд бүхы нэгэдэлэйшье, мүн тэрээндэ ородог предприяти бүхэнэй ниитын үйлэдбэриие хүгжөөхэ, ашаг үрыень дээшэлүүлхэ тушаа материальна талаар урмашуулагдаха ёһотой;

— хүдөө ажахын продукци нилээд ехээр абажа, гүрэндэ худалдаха, шанарыень һайжаруулха, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, гарза гаргаша доошолуулха гэһэн ажахые мэргэжүүлгэ болон томодхолгын гол зорилгые түйлаха шухала.

Ажахын хоорондохи, тусхай мэргэжэлтэ агропромышленна үйлэдбэриин нэгэдэлнүүд (колхоз хоорондын, совхоз хоорондын, колхозно-гүрэнэй болон гүрэнэй-колхозно нэгэдэлнүүд) газар нютагай болон һалбариин шэнжые хараада абалсан байгуулагдаха ёһотой.

Үйлэдбэриин нэгэдэлнүүд захиргаанай район дотор ехэнхидээ газар нютагай, һалбариин шэнжээр эмхидхэгдэнэ. Энэ ушарта ажахынууд ажахын хоорондохи тусхай мэргэжэлтэй томо предприятинуудые хамжаанай үндэһөөр байгуулжа, колхоз, совхоз бүхэндэ худалдаанай продукци үйлэдбэрилгөөр мэргэжэхэ шэглэлые тодорхойлхо, нэгэдэл дотор хүдөө ажахын үйлэдбэриин бүхы һалбаринуудые промышленна үндэһэ һуурида шэлжүүлхэ хэмжээнүүдые хамтаараа бэелүүлхэ ёһотой.

Үйлэдбэриин нэгэдэлнүүд ямар ушарта һалбариин шэнжээр байгуулагдахаб гэхэдэ, энэнь үйлэдбэриин хэмжээнһээ мүн тус продуктые абаха тусхай мэргэжэлтэй ажахынуудай нэгэ гү, али хэдэн административна районууд дотор, тэрэшэлэн бүхы область, хизаар, республика дотор бэе бэеһээ онро дүтэ байдагһаань дулдыдаха юм. Үүлтэр һайжаруулха, үрэһэнэй хэрэг эрхилхэ, газар ажалда болон мал ажалда түрүү индустриальна технологи ухаалан зохёохо, тусхай янзын продукци абаха болон бусад ажал эрхилхэ научно-үйлэдбэриин нэгэдэлнүүд мүн лэ һалбариин шэнжээр байгуулагдана.

Илангаяа Казахстанай, Сибириин, Хойто Кавказай, Ураалай болон Поволжиин районуудта нилээд олон совхоз, колхозууд ехэ хэмжээнэй эдлүүриин газартан байдаг. Эндэ, эдэ ажахынуудта өөһэдтэнь индустриальна үндэһөөр худалдаанай продукци үйлэдбэрилхэ дээдэ хэмжээндэ хүрэтэр ажахы доторхи мэргэжэлгэ болон томодхолгын арга боломжонууд заримдаа үшөө гүйсэд ашаглагдаагүй байдаг. Мүн иимэ колхоз, совхозуудташье, ажахын тоосоондо оруулагдаһан ажахы доторхи эмхинүүдые хамжуулхатаяа, тэдэнэй хоорондын үйлэдбэриин холбоое бэхижүүлхэтээ хамта ажахын хоорондохи мэргэжэлгэ болон үйлэдбэри томодхолгын ехэ арга боломжонуудые улам дүүрэнээр ашаглаха шухала.

Үйлэдбэриие элдэб зүйлөөр хангаха талаар, тэрэшэлэн аргалалгын болон культурно-ажаһуудалай хамтын эмхи зургаануудые байгуулха талаар үйлэдбэриһөө гадуур һалбаринуудта хаа хаанагүй хамжаан үргэнөөр хүгжөөгдэхэ ёһотой.

7. Ажахын хоорондохи хамжаанай, агропромышленна нэгэдэлгын үндэһөөр хүдөө ажахые мэргэжүүлхэ, томодхохо холын хараата, научна талаар үндэһэлэгдэһэн тодорхой түсэбүүдые нютагай эрхэ байдал болон арга боломжые, тэрэшэлэн бодото дүй дүршэл хараада абан найруулан зохёохые Союзна республикануудай компартинуудай ЦК-нуудта, Министрнүүдэй Соведүүдтэ, партиин крайкомууд болон обкомуудта, автономито республиканууудай Министрнүүдэй Соведүүдтэ, крайисполкомууд болон облгүйсэдкомуудта, СССР-эй Госпланда, СССР-эй хүдөө ажахын министерствэдэ, колхозуудай соведүүдтэ, СССР-эй эдеэ хоолой промышленностиин министерствэдэ, СССР-эй мяха-һүнэй промышленностиин министерствэдэ, СССР-эй хүнгэн промышленностиин министерство болон тэдэнэй нютагай органуудта КПСС-эй Центральна Комитет даалгана. Энэ хэрэгтэ эрдэмтэд, хүдөө ажахын, болбосоруулдаг промышленностиин хүтэлбэрилэгшэд болон мэргэжэлтэд хабаадаха, мүн тэрэшэлэн колхозниигууд, совхозой болон бусад предприятинуудай хүдэлмэрилэгшэд үргэнөөр хабаадуулагдаха ёһотой. Энэ хэрэг бэелүүлхэдээ, яараха тэбдэхэгүй, шатануудые алгасан гарахагүй, хэтэрүүлхэгүй шухала. Тус ажалые зүбөөр, экономическа бодомжотойгоор, үнгэргэгдэхэ хүдэлмэриин бүхы тала болон хойшолонгуудые хараада абажа ябуулха шухала.

Хүдөө ажахын комплекснүүдые байгуулхадаа, ажахын хоорондохи хамжаанай үндэһөөр бардам хүрэхэ тэжээл абаха, эдэ комплекснүүдые өөһэдынгөө тэжээлээр гүйсэд хангаха тушаа хэдэн олон хэмжээнүүдые заабол хараалха хэрэгтэй. Асари томо комплекснүүдые байгуулхагүй, мяха, һү болон бусад продуктнуудые абалгаар айхабтар томо предприятинуудые экономическа үндэһэгүйгөөр байгуулжа болохогүй гэжэ онсолон һануулха хэрэгтэй. Гүрэнэй тэжээл дээрэ байха комплекснүүдэй барилгые союзна органууд түсэблэхэ гэжэ тогтоогдохо.

Ажахын хоорондохи хамжаанай, агропромышленна нэгэдэлгын үндэһөөр үйлэдбэриие мэргэжүүлхэ, томодхохо, хүдөө ажахын үйлэдбэриие промышленна үндэһэ һуурида шэлжүүлэн оруулха хэрэг хадаа нэгэн доро бүтэшэхэ хэмжээ ябуулга бэшэ, харин үни удаан сагта бүтэхээр хараалагдаһан, тусхай экономическа эрхэ байдалтай, үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй хүгжэлтын хэмжээнтэй холбоотой үйлэ хэрэг юм гэжэ КПСС-эй ЦК һануулна. Колхоз, совхозууд болон бусад предприятинууд өөһэдынгөө мүнгэ зөөриие хэр зүб мүрөөр, үрэ ехэтэйгээр ашаглахаб, тэрэшэлэн гүрэнэй капитальна һомололго болон арадай ажахын түсэбэй ёһоор гаргагдадаг материально-техническэ арга хэрэгсэлнүүдые хэр зүбөөр, һайнаар ашаглахаб, энээнһээнь лэ тус хүдэлмэриие үнгэргэхэ темп болзор нилээд дулдыдаха байна. Һомологдоһон мүнгэ зөөри эгээл ашаг үрэ ехэтэйгээр хэрэглэгдэхэ, тэрэ сасагдаха, үригдэхэгүй, мал ажалай фермэнүүд болон хүдэлжэ байгаа бусад зүйлнүүдые түбхын түрүүндэ шэнэлэн заһаха хэрэгтэ зорюулагдаха, шэнэ барилга хэхэтээ хамта үйлэдбэриин бии байгаа барилгануудые шэнэлэн заһаха хэрэгые зүбөөр тааруулха шухала.

Үйлэдбэри мэргэжүүлхэ, томодхохо, хамжуулха хэрэгые дээрэһээ «захиран баадхажа» бэелүүлжэ болохогүй, эрдэм ухаагаар болон дүй дүршэлөөр шалгагдаагүй үйлэдбэриин эмхидхэл болон хүтэлбэриин түхэл маягые баадхан һабхуулжа болохогүй гэжэ КПСС-эй ЦК партийна, советскэ болон ажахын организацинуудта һануулан һэргылнэ. Мүн тэрэшэлэн энэ ажалые аалидхаха, урагшаа ябахагүй, тус ажалда гансал албанайнгаа гү, али нютагайнгаа тала баримталан хандаха али бүхы һэдэлгэнүүдтэ эрид шиидэнгээр эсэс табиха шухала.

СССР-эй Госплан, СССР-эй хүдөө ажахын министерство болон бусад министерство, зургаанууд арадай ажахые хүгжөөхэ оирын болон холын хараата түсэбүүдые зохёоходоо, ажахын хоорондохи хамжаан ба агропромышленна нэгэдэлгые али болохоор хүгжөөхэ, үйлэдбэриие мэргэжүүлхэ, томодхохо талаар область, хизаар болон республиканудай хараалһан хэмжээ ябуулгануудые амжалтатайгаар бэелүүлхын тулада шухала эрхэ нүхэсэл байгуулха гэһэн зорилго урдаа табидаг байха ёһотой. Тиихэдээ хүдөө ажахые шэнэ, түрүү үндэһэ һуурида шэлжүүлэн оруулха талаар бүри арбадахи табан жэлдэ ехэ алхам хэхэ, мяха, һү болон хүдөө ажахын бусад продуктнуудые улам ехээр үйлэдбэрилдэг, бэлэдхэдэг болохо, гүрэнэй хэрэглэмжые бүри дүүрэнээр хангаха гэжэ хараада абтаха ёһотой.

Мяха, һү, үрэ жэмэс, овощ болон бусад продукци абаха буйлуулха талаар баригдажа байгаа ажахын хоорондын, агропромышленна предприяти болон нэгэдэлнүүдтэ зорюулан, гүйсэд технологическа хангалгатай машинанууды, түхеэрэлгэ болон транспортна хэрэгсэлнүүдые үйлэдбэрилгэ хангаха гурим тогтоохыень, мүн эдэ предприятинуудые ашаглалгада оруулха болзор болон тэдэнэй хүсыень хараада абадаг байхыень, тэрэшэлэн уһалагдадаг, мүн хатаагдадаг газарта хлопок, баригар, саахарай свекло, малай тэжээл улам ехээр үйлэдбэрилхэ зорилгоор ажахын хоорондохи нэгэдэлнүүдтэ газар һайжаруулха хүдэлмэри түбхын түрүүндэ бэелүүлхэ гэжэ арадай ажахын түсэбөөр хараалха гурим 1977 онһоо эхилэн тогтоохыень СССР-эй Госпланда болон СССР-эй Госснабта даалгаха.

Ажахын хоорондохи хамжаанай, агропромышленна нэгэдэлгын үндэһөөр үйлэдбэри мэргэжүүлхэ, томодхохо зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлхэ хэрэг гансал хүдөөгэй ажалшадай, эрдэмтэдэй, мэргэжэлтэдэй, хүдөө ажахын органуудай хүдэлмэрилэгшэдэй хүсэлэл оролдолгоһоо дулдыдаха бэшэ, харин энэ шухалын шухала хэрэгтэ социалис индустриин бүхы һалбаринуудай, ороной бүхы министерство болон зургаануудай хэр зэргэ хабаадаһанһаа ехээр дулдыдаха байна гэжэ КПСС-эй ЦК тоолоно.

8. Ажахын хоорондохи хамжаанай, агропромышленна нэгэдэлгын үндэһөөр үйлэдбэри мэргэжүүлхэ, томодхохо гээшэ ажахы хамтаруулгын шэнэ шата байһан тулада эмхидхэлэй-ажахын, түсэбэй-экономическа, эрхын, мүнгэ зөөриин болон материально-техническэ хэдэн асуудалнуудаар урдань хэрэглэгдээгүй хуулиин шэнэ зүйлнүүдые ажал хүдэлмэридэ хэрэглэхэ шухала болохо байна. Тиимэһээ ажахын хоорондын, агропромышленна предприяти болон үйлэдбэриин нэгэдэлнүүд (колхоз хоорондын, совхоз хоорондын, колхозно-гүрэнэй, гүрэнэй-колхозно нэгэдэлнүүд) тухай, предприяти болон нэгэдэлнүүдые түсэблэхэ, мүнгэ зөөрөөр, урьһаламжаар болон материально-техническэ талаар хангаха гурим тухай, мүн тэрэшэлэн ажахын хоорондохи хамжаанай, агропромышленна нэгэдэлгын үндэһөөр хүдөө ажахын үйлэдбэри мэргэжүүлхэ, томодхохо хэрэгые урмашуулан, нютагай ажалшадай үүсхэлые бадаруулха, ажалай түлөөһэн болон бусад асуудалнууд тухай дүримүүдые найруулһан тогтоол абахыень КПСС-эй ЦК СССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ даалгана.

9. Ленинскэ кооперативна түсэбые бэелүүлхэ, ажахын хоорондохи мэргэжэлгэ болон үйлэдбэри томодхолгые, агропромышленна нэгэдхэлгэ бэелүүлхэ хэрэгтэй холбоотой, хүдөө ажахын үйлэдбэриин бүхы һалбаринуудые промышленна үндэһэ һуурида шэлжэн оруулалгатай холбоотой, социалис үмсын хоёр түхэл маягай онро дүтэ болологотой холбоотой хото болон хүдөөгэй хоорондохи нилээд ехэ илгаае усадхалгатай холбоотой гол шухала асуудалнуудые теоретическэ талаар шэнжэлхэ ажалда эрдэмтэдые хандуулхыень Наука болон техникэ эрхилдэг СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй гүрэнэй комитедые, СССР-эй Хүдөө ажахын министерствые, СССР-эй Наукануудай академиие, ВАСХНИЛ-ые, Хүдөө ажахын министерствэнүүд болон зургаанудай научно-эмхинүүдые уялгалха. Эдэ бүхы асуудалнууд хадаа Хүдөө ажахын экономикын научно-шэнжэлэлгын бүхэсоюзна институдай хүдэлмэридэ түбхын түрүүндэ харагдаха ёһотой.

10. Мүнөө үеын наука болон түрүү дүй дүршэлдэ үндэһэлдэг үйлэдбэриин мэргэжүүлэгдэжэ, томодхогдожо байха үедэ кадрнуудта, тэдэнэй мэргэжэлдэ, индустриальна түхэлэй тусхай предприятинуудай хүдэлмэриин үндэр техническэ хэмжээ хангаха шадабаридань урданайхиһаа нилээд ехэ эрилтэ табигдаха ёһотой гэжэ КПСС-эй ЦК онсолон тэмдэглэнэ. Ерэхэ жэлнүүдтэ ажахын хоорондохи хамжаан болон агропромышленна нэгэдэлгын хэмжээн хэр үргэн ехэ байхаб, энээнһээ дулдыдуулан, олон мэргэжэлтэн кадрнуудые бэлэдхэхэ ба дахин бэлэдхэхэ асуудалнууд шиидхэгдэхэ ушартай. Үйлэдбэриие эмхидхэхэ, хүтэлбэрилхэ эгээл шэнэ арга методуудые һайн мэдэдэг мэргэжэлтэд ажахын хоорондохи, агропромышленна предприятинууд болон нэгэдэлнүүдые, колхоз, совхозуудай үйлэдбэриин эмхинүүдые толгойлхо ёһотой. Союзна республиканудай Компартиин ЦК-нууд, партиин крайкомууд болон обкомууд, совет болон ажахын органууд мэргэжэлтэдэй үүргэ болон харюусалгые дээшэлүүлхэ талаар, ажахынуудта болон нэгэдэлнүүдтэ тэдэнэй удаан һууришажа хүдэлхэ таатай зохид эрхэ байдал байгуулха талаар хэмжээнүүдые бэелүүлхэ уялгатай.

Хүдөө ажахын тусхай мэргэжэлтэй болон агропромышленна предприятинууд ба нэгэдэлнүүдтэ, колхоз, совхозуудта хэрэгтэй кадрнуудые бэлэдхэхэ асуудалнуудаар зургаа һарын туршада дурадхалнуудые хараалан зохёохыень СССР-эй Госплан, СССР-эй дээдэ болон тусхай дунда эрдэмэй министерствэдэ, СССР-эй Хүдөө ажахын министерствэдэ, профессионально - техническэ һуралсал эрхилдэг СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй госкомитедтэ, Ажал хүдэлмэриин болон салин хүлһэнэй асуудал эрхилдэг СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй госкомитедтэ даалгаха. Тэдэ дурадхалнуудаа КПСС-эй ЦК-гай үзэмжэдэ табиха.

Ажахын хоорондын, мүн агропромышленна предприятинууд болон нэгэдэлнүүдтэ хүдөө ажахын үйлэдбэриин бүхы эмхинүүдтэ хүтэлбэрилхы кадрнуудые шэлэн олохо, дэбжүүлхэ, хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ партийна организацинууд онсо анхарал хандуулха ёһотой.

11. Үйлэдбэриие мэргэжүүлхэ, томодхохо, ажахын хоорондохи хамжаа бэелүүлхэ хүдэлмэри хүдөө ажахын оирын хойшолуулагдашагүй зорилгые шиидхэлгэтэй нягта холбоотойгоор ябуулагдаха ёһотой.

Капитальна һомололгонуудые бүри ашаг үрэ ехэтэйгээр хэрэглэхэ, хүдөө ажахыда гаргагдадаг бүхы материально-техническэ арга хэрэгсэлнүүдые бүри ашаг үрэ ехэтэйгээр хэрэглэхэ, эзэн буса ябадал огто гаргахагүй, бүхы бии байгаа арга боломжонуудые элирүүлэн үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ ажалые нилээд шангадхаха хэрэгтэ КПСС-эй Центральна Комитет онсо анхарал хандуулна. Газар шанаржуулгые улам һайжаруулха, мелиоративна фонд, техни[...] үтэгжүүлгэ, газар ажал[...] хилхэ хэрэг дээшэлүүл[...] ябадалда мүнөө гол хүсэ[...] оролдолгоёо зорюулха шу[...]ла. Ороохото, тоһолиг ур[...] малнуудые, саахаран с[...] хлопок, хартаабха, [...] дөө ажахын бусад ургам[...] нуудые улам ехээр абаха [...] хала.

Мал ажалай талаар шух[...] лын шухала зорилго юуб [...] хэдэ, мал болон шубуу[...] ашаг шэмые нилээд дээш[...] лүүлхэ малай тоо толгой, [...] гарасые ехэдхэхэ, [...] шахан таргалуулха, шэг[...] рыень түргэнөөр нэмэлгэ [...] хидхэхэ, мяха, һү, үнд[...] нилээд ехээр абаха бүхы [...] хала хэмжээнүүдые бэелү[...] хэ, продукциин единицэ [...] хэндэ ажал болон мүнгэ з[...] риие гаргашалгые хорооxо[...]

Үйлэдбэри мэргэжүү[...] томодхохо, ажахын хоор[...] дохи хамжаа бэелүүлхэ [...] лаар бии байгаа ехэ арга [...] ломжонуудые ашаглан, [...] публика бүхэндэ, хизаар [...] лон область бүхэндэ, [...] болон ажахы бүхэндэ тэ[...] абалгые үндэһөөрнь һ[...] рүулха тушаа хэдэн [...] хэмжээнүүдые хараалха [...] хы түхэлэй тэжээлээр [...] ажалые хангаха асуудал [...] сэд шиидхэхын тулада [...] хэрэгые дэлисэ ехэтэ[...] эрхилхэ хэрэгтэй.

12. Ажахын хоорон[...] хамжаанай, агропромыш[...] на нэгэдэлгын үндэһөөр [...] дөө ажахын үйлэдбэ[...] мэргэжүүлхэ, томодхохо [...] рэг хадаа ороноймнай [...] микын амин шухала һа[...] бологшо хүдөө ажахые [...] шадань дэбжээхэ шэнэ [...] нээнэ, тиин айхабтар ехэ [...] рэнэй болон ниитэ пар[...] зорилго болоно гэжэ К[...] эй Центральна Комитет [...] лон тэмдэглэнэ.

Союзна республиканууд[...] Компартиин ЦК-нууд, [...] тиин крайкомууд, обком[...] райкомууд, совет болон [...] дөө ажахын органууд [...] хүдэлмэриие саг үргэлж[...] харжа байха. Үйлэдбэри [...] гэжүүлгын, томодхолгын [...] дэһөөр продукци үй[...] рилгэ, бэлэдхэлгые хэл[...] шэгүйгөөр ехэдхэхэ, а[...] ажахын түсэбүүдые а[...] татайгаар дүүргэхэ, [...] ажахын ашаг үрые [...] лүүлхэ, ажалайнь бүх[...] нарай показательнуудые [...] жаруулха ёһотой.

Ажахын хоорондохи [...] жаанай, агропромыш[...] нэгэдэлгын үндэһөөр [...] бэри мэргэжүүлхэ, [...] хохо гээшэ хүдөө [...] хүгжөөхэ талаар [...] комплексно программын [...] халын шухала ху[...] нэгэн гэжэ партийна, [...] ажахын органууд, пр[...] юзна болон комсомол[...] хинүүд, колхозой сов[...] хододоо хаража байха [...] тай.

Манай бүхы кадрнууд [...] лүүлэгдэжэ байгаа хэ[...] нүүд зайлашагүй [...] рэгтэй зүйл гэжэ он[...] тодорхой зорилгон[...] ажал хэрэгээ [...] ухаансараар шиидхэхэ, [...] учно-техническэ түй[...] нууд болон хүтэлбэр[...] мүнөө үеын арга метод[...] саг үргэлжэ шудалха, [...] ажахые манай эконо[...] түрүү һалбаринуудтай [...] зэргэдэ гаргахые [...] ёһотой.

* * *

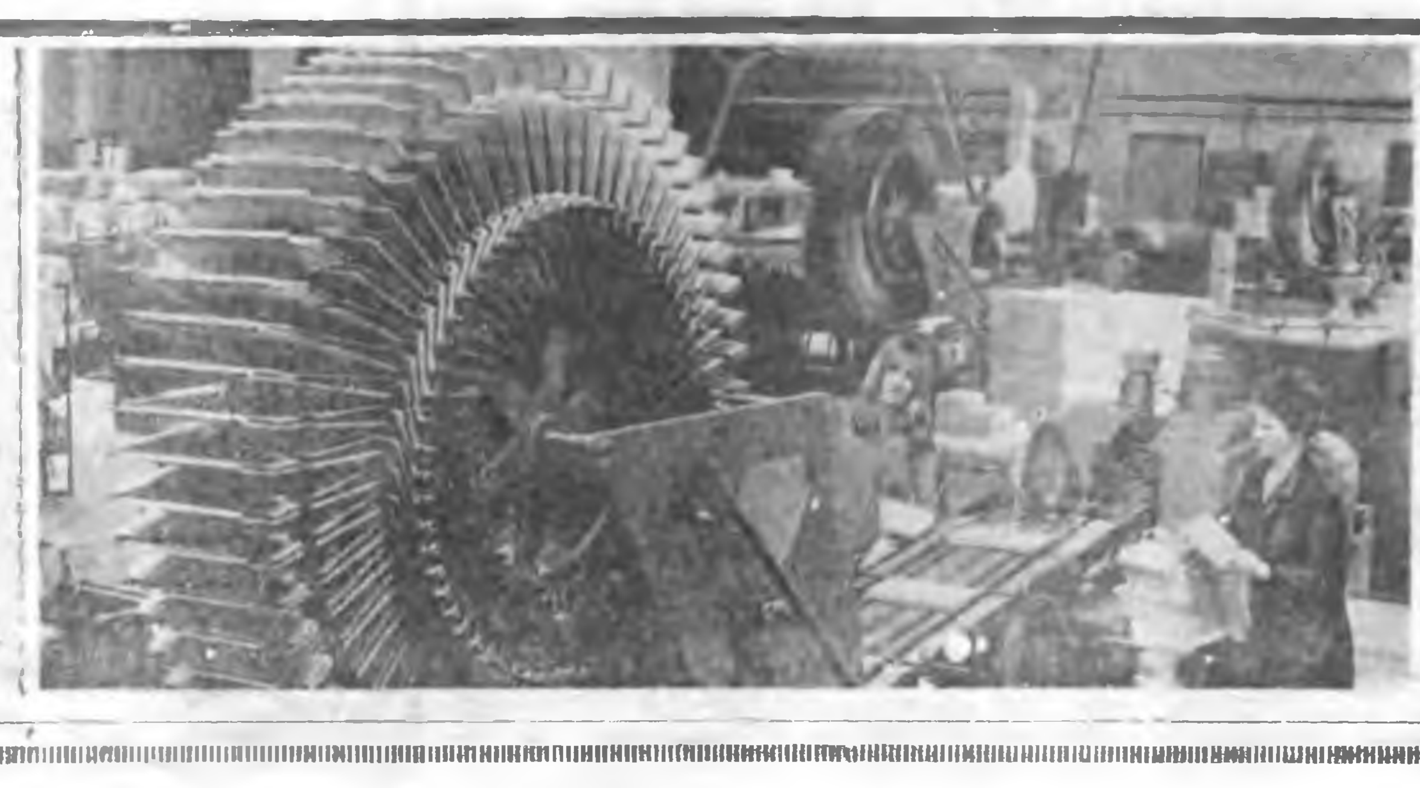
Ажахын хоорондохи [...] жаанай, агропромыш[...] нэгэдэлгын үндэһөөр [...] ажахын промышлен[...] мэргэжүүлхэ, томодхо[...] лаар хараалагдаһан [...] нүүд мүнөөнэй [...] аграрна политикын [...] лэлнүүдэй нэгэнь [...] дээрэнь бэелүүлһэн [...] КПСС-эй XXV съезд[...] биһан зорилгонуудые [...] татайгаар бэелүүлхэ [...] нүхэсэл мүн болоно, [...] хэмжээнүүдые бүхы [...] бүхы ажалшад нэгэн [...] һаншааж а, оронон [...] кые саашадань бат[...] совет арадай ажаһа[...] һайжаруулха хэрэгтэ [...] тар ехэ удха шанартай [...] шухала хэрэг гэжэ [...] бэзэ гэжэ КПСС-эй [...] ральна Комитет батат[...] дана.

ЗООВЕТМЭРГЭЖЭЛТЭДЭЙ ЗҮБЛӨӨН БОЛОВО

Үсэгэлдэр Улаан-Үдэдэ республикын колхоз, совхозуудай, хүдөө ажахын трестнүүдэй ахамад зооветмэргэжэлтэд, научна шэнжэлэлгын эмхи зургаанудай, дээдэ һургуулинуудай эрдэмтэд суглараа. «Зунай бэлшээриин үедэ хүдөө ажахын продуктнуудые ехээр абаха тушаа мал ажалда хүдэлдэг мэргэжэлтэдэй зорилгонууд тухай» асуудалаар республикын Хүдөө ажахын министерствын ахамад зоотехник **Э. А. Дашиев** элидхэл хээ. Мүн ветеринарна хүдэлмэрилэгшэдэй ажал хүдэлмэри бэелүүлхэ зорилгонууд тухай хүдөө ажахын министерствын ветеринарна таһагай начальник **Г. А. Угрюмов**, колхоз, совхозуудай финансова ажал ябуулга тухай хүдөө ажахын финансын таһагай начальник **А. М. Кузьмин** гэгшэд элидхэл хэбэ.

Элидхэлнүүдые зүбшэн хэлсэлгэдэ Улаан-Үдын аймагай «Маяк» колхозой ахамад зоотехник нүхэр **Денисова**, Мухар-Шэбэрэй аймагай «Искра» колхозой ахамад ветврач нүхэр **Петряков**, Зэдын аймагай Борьёогой совхозой ахамад зоотехник нүхэр **Цыренов**, республикын хони үсхэбэрилгын трестын директорэй орлогшо нүхэр **Хамаганов**, Хориин аймагай Дээдэ-Тайлсын совхозой ахамад ветврач нүхэр **Дубинин**, Зэдын аймгүйсэдкомой хүдөө ажахын управлениин ахамад зоотехник нүхэр **Жанцанов**, хүдөө ажахын продуктнуудай шанар шалгаха гүрэнэй инспекциин ахамад инспектор нүхэр **Малыгин**, республикын «Сельхозтехника» нэгэдэлэй түрүүлэгшын орлогшо нүхэр **Пахеев**, Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой ахамад зоотехник нүхэр **Пронькин** гэгшэд хабаадалсаа.

Зүблөөнэй түгэсхэлдэ КПСС-эй обкомой нэгэдэхи секретарь **А. У. Модогоев** дэлгэрэнгы үгэ хэлээ.

МОСКОВСКО ОБЛА[...] Чеховскэ полиграфи[...] бинат һаяхан ашагла[...] ороһоор 10 жэлэнэ[...] тэмдэглээ. Тэрэ хадаа [...] ной эгээ томо комбина[...] жэ тоологдодог. Шэнэ [...] кээр хангагдаһан, шэнэ [...] нологи хэрэглэдэг энэ [...] бинадта 240 ондоо н[...] журнал хэблэгдэжэ, 20[...] лион хэһэгээр бэрлагд[...] Эндэ һургуулиин ном [...] нигүүд хэблэгдэдэг [...] хой.

Комбинадай полиг[...] нууд түсэбтэ табан жэ[...] рүүшын жэлдэ абаһан [...] циалис уялгануудаа а[...] татайгаар бэелүүлнэ. [...] лай бүтээсэ дээшэл[...] ашаар комбинат нёдо[...] лэйхиһээ 8,8 процент[...] хэмжээнэй продук[...] жэлдэ үйлэдбэрилэн [...] юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: б[...] рын гадар хэдэг цех [...]

ТАСС-ай фотохро[...]

КПСС-эй XXV съездын материалнууд тухай хөөрэлдөөн

ХОЁР ОНДОО ХАРИЛСААНУУД

Мүнөө үедэ түби дэлхэй ...ээрэ боложо байгаа эрдэм, ...никын революци халаа ...алай уласхоорондын ху...арилгые тон ехээр үргэдхэ..., гүнзэгырүүлнэ. Предпри...уудай, бүхэли hалбари... болон национальна ажа...уудай аша үрэ ехэтэйгээр ...жэхэ ябадал бэшэ бэшэ ...онуудай ажахытай тогтоо... экономическа холбоо ...исаанhаа дулдыдадаг бай... Табяад онhоо уласхоорон... экономическа харилсаан... үндэhэн хубилалта боложо ... Капитальна hомолол... хүдэлмэриин хүсэн бо... мэргэжэлтэд экономи... талаар хэгдэдэг андал... оролсодог болоhон... Эрдэм, техникын та...р холбоон, промышленна ...раци улам үргэдэнэ.

Экономическа харилсаата ...дэлгэ хадаа национальна ...ынуудай, ажахын улас...ондын комплекснууд бо... бүрилдэхэ тус тус hал...нуудай, предприятинуу... холбоо барисаанай, ажа...ь хубаарилгын тогтуури...аар, гүн гүнзэгыгөөр хүг...ын хуули еhо болонхой. ...э нэгэдэл болбол шэнжэ ...араараа гүрэнүүдэй ан... аша туhатай, политика... холбоотой юм. Тиимэhээ ...льно-экономическа адли ...улалтатай оронуудай ...ндо иимэ харилсаата ...л бии болодог гээшэ. ... бии байгаа нэгэдэл... тэдэнэй уг зорилго, тэ...е бэелүүлдэг оншо ар...а үрэнь ниитын байгуу...hаа дулдыдадаг юм. ... социалис, капиталис ... харилсаата нэгэдэл ондо ондоо байдаг.

...ай капиталис ёhоной ...хоорондын хубаарилгые ...ь ябуулха хүсэн юун ...дэ, ехэ олзын хойно... hунахайралга, үрдилдөө...тэмсэл болоно. Иимэ гү...онууд капиталис нэгэ...дэлhээ болодог, тэгшэ ...р хүгжэхэ замда заата...руулдаг, экономическа, ...льна, политическэ зү...бай... заатагүй гара...эшэ. Капиталаа нэбтэ... эд бараагаа барисаа... худалдаха газар ... абаха, экономическа ...ань hабартаа оруул...улада томо монополи...иимэ нэгэдэлнүүдые хэ... юм. Үгэсэжэ ерээд, ... гүрэнүүдэй хилэ ха... абангүй, үйлэдбэриие ... олзо ехээр үгэдэг ... абаашажа эрхилхэ

нэгэн адли политика ябуулдаг байна. Эдээнэй эсэсэй зорилгонь хадаа хүбхэгэр лэ олзо абаха гэhэн ааб даа. Баруун Европын 9 оронуудай — Европейскэ экономическа үгэсөөн — «Ниитэ дэлгүүр» гэдэг уласхоорондын томо нэгэдэлэй жэшээ дээрэhээ эдэ бүгэдэн элеэр харагдана. Империализмын оршондо бии болоhон худалдаанай-экономическа, политическэ гү, али сэрэгэй нэгэдэлдэл адли эдэ юhэн гүрэнэй энэ холбоон соо зүришэлдөөн ба үгэсөөн, үрдилдөөтэ тэмсэл ба харилсаан, нэгэдэл ба хахасалга — эдэ бүгэдэн булта багтаад байдаг гээшэ. Бүхы дэлхэйе дайраhан валютна, энергетическэ кризис hүүлэй үедэ эдэ гүрэнүүдэй хоорондохи зүришэлдөөе бүришье шанга болгоно. Баруун Европын эдэ юhэн гүрэн бүхы гол үндэhөөрөө таhа hэжэрүүлэгдэhэн иимэ ехэ экономическа, политическэ, кризистэ энээнhээ урда тээ хэзээшье оороогүй юм. Жэшээнь, 1975 ондо «ниитэ дэлгүүрэй» оронуудай национальна валова продуктнь 2.5 процентээр, промышленна үйлэдбэринь 12.5 процентээр хороо, эдэ оронуудта юумэнэй үнэ сэн 10 процентээр ехэ болоо. Баруун оронуудай экономистнуудай сэгнэhэнэй еhоор промышленна талаараа хүгжэнги капиталис оронууд бури 1977 ондо худалдаа наймаандаа 30—40 миллиард доллароор үритөөд байха юм.

Эдэ бүгэдэ хадаа капиталис оронуудай экономикые хүндэ байдалда оруулха, дэлхэйн капиталис дэлгүүрые доройтуулха, «Ниитэ дэлгүүр» соохи гүрэнүүд ба монополинууд хоорондохи зүришэлдөө улам шангадхаха, эдэ юhэн гүрэн ба Холбоото Штадуудай хоорондохи зүришэлдөөн бүришье хэтэрээхэ байна. Иимэ болоhонhоо хойшо «ниитэ дэлгүүрэй» оронуудай худалдаанай-экономическа хамтын нэгэдэмэл политика тухай бодолтошьегүй юм ааб даа. 1974 оной май hара соо Италиин правительствын абаhан хэмжээнүүд hонин байна. 400 ондоо эд бараа гадаадаhаа абахаяа аргаhан хорилто ямаршье хэлсээгүйгөөр хээ hэн. Франци Итали хоёрой хоорондо болоhон «архиин дайн» энээнние гэршэлжэ байна. Эндэ юун болооб гэхэдэ, Францийн правительство архи гаргадаг фирмэрнүүдээ аршалжа, Италиин хямда сэнтэй архида түригдэхэгүй хэмжээ абаа hэн. Энэ ушар хадаа унжагайрhан кризисэй хойшолон болоно. Зарим зүйлэй продукци үлүү ехээр гаргаад, юhэн оронуудайнгаа дунда худалдажа шадахаяа болиhоной гэршэ энэ болоно бшуу. «Ниитэ дэлгүүртэ» ородог оронуудай хоорондо боложо байгаа бэрхэшээлнүүдые ондоошье асуудалнуудаар харуулжа боломоор байгаа.

Богонёор хэлэхэдэ, капиталай оронуудта экономическа харилсаата нэгэдэл хадаа хэрэглэмжын эд бараануудай сэн хүдол дээшэнь болгожо байдаг, ажалшадай байдал hуудал ходол муудхадаг юм. Дэлхэйн ажахы үндэhөөрөө харилсажа хүгжэхэ хуулитаи, үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй хүгжэлтэшье иимэ эрилтэ табина. Теэд шиидхэгдэшэгүй зүришэлдөөнүүдтээ урьхадагдаhан капитализм хадаа ажахын талаар уласхоорондын харилсаануудые аша үрэтэйгөөр үдаридажа шадахагүй байна ха юм даа. Капиталис ёhоной экономическа харилсаан үнэн дээрээ ямар бэ гэхэдэ, зарим оронуудай нүгөөдэ гүрэнүүдээ hабартаа оруулжа, дарлаха, бүхы юумыень шулаха, тоноха ябадалда хүргэнэ. Иигэжэ уласхоорондын корпорацинууд hүүлдэнь обогор олзо абажа hалана.

Социалис экономическа харилсаан тон ондоо шэнжэтэй гээшэ. Үйлэдбэри ба андалдаха хэрэгые интернациональна шэнжэтэй болгохо замаи хаалтые имагтал социализм hалгажа шадаха, ажахын, политическэ болон оюун бодолой талаар хүн түрэлтэнэй бодотоор харилсаха эрхэ нүхэсэл байгуулжа шадаха гээд В. И. Ленин уридшалан хаража хэлэhэн байна. Социалис экономическа харилсаанай булюу юумэн гэ...дэ социализмын оронууд социально-экономическа нэгэ үндэhэтэй, үйлэдбэриин хэрэгсэлнүүд хамтын зөөри болонхой. Энээнэй ашаар бүхы юумэеэ түсэблэжэ, экономическа хүгжэлтын бүхы асуудалнуудые шиидхэхэ аргатаи. Иимэ харилсаанай онсо шэнжэ гэхэдэ, СЭВ-тэ ородог гүрэнүүд хоорондоо продукцияа миин лэ андалдаад байдаггүй, харин экономическа ба эрдэм, техникын дэбжэлтын зорилгонуудые бүхы дээрэнь шиидхэдэг байна. Гадна эдэнэр хоорондоо үйлэдбэриин талаар мэргэжэхэ, эрдэм, техникын талаар харилсаха, гүрэнүүдэй экономическа дэбжэлтые тэгшэдхэхэ — иимэ зорилгонуудые шиидхэдэг юм. Энээнэй ашаар социалис оронуудай экономикын, эрдэм, техникын гол палоаринуудта тогтууритай гүн гүнзэгы холбоо тогтооxo, мүнөө сагай эрилтын еhоор национальна ажахынуудые бэридүүлхэ, уласхоорондын дэлгүүр үргэдхэхэ, худалдаа наймаанай харилсаа улам hайжаруулха аргатай болгоно. Уласхоорондын ажахые эмхидхэхэ хэрэгтээ социализмын булюу шэнжэ шанарые бүрин хүсэдөөр хэрэглэхэ зорилго социалис экономическа нэгэдэл мүнөөнэй шатада шиидхэжэ байна. Социализм ба коммунизмын материально-техническэ үндэhэ hуури байгуулха, дэлхэйн социалис нэгэдэлые бэхижүүлхэ хэрэгтэ хамтаараа хэдэг ябуулгануудай аша үрэтэй байhые СЭВ-эй гэшүүн-оронууд 25 жэлэй туршада гэршэлэн харуулжа байна. СЭВ-тэ ородог 9 социалис гүрэн түүхын богонихон болзор соо дэлхэй дээрэ эгээл тогтууритайгаар хүгжэжэ байhан экономическа район гэжэ бэеэ тодоруулаа. Эдэ оронуудай индустри мүнөөнэй машина бүтээлгын бүхы зүйлэй продукци гаргана

Дэлхэйн хүн зоной 10 процентнь эдэ оронуудта байдаг юм. Харин тиигээд дэлхэйн промышленна продукциин гурбанай нэгэ хубиие, машина бүтээлгын продукциин 30 гаран процентые, химиин промышленностиин продукциин 27 процентые эдэ гүрэнүүд үгэдэг байна. Эдэнэрэй экономическа, научна хүсэн хурдан түргэнөөр ургана, «ниитэ дэлгүүрэй» гүрэнүүд эдээнтэй урилдажа яашье шадахагүи гээшэ. СЭВ-эй оронуудта промышленна үйлэдбэриин хэмжээн 25 жэлэй (1949—1975 онуудта) туршада 12 дахин ургаа, тиин гэхэдэ хүгжэнги капиталис оронуудта 4 дахин ургаhан байна. Тиигэжэ дэлхэйн национальна доходой үйлэдбэридэ СЭВ-эй гэшүүн-оронуудай хубиин хэмжээн 25 процентhоо дээшэ гараа.

СЭВ-эй оронуудай хамтын хүсөөр дэлхэй дээрэ томо гэгшын эрдэм-шэнжэлэлгын бааза байгуулагдаа. Эндэнь 1,6 миллион эрдэмтэд ажаллана гэхэ гү, али дэлхэйн эрдэмтэдэй гурбанай нэгэ хубинь болоно. Иимэ байхадаа эрдэм, техникын ямаршье асуудал шиидхэжэ шадаха.

СЭВ-эй оронуудай харилсаанай гол ёhонь хадаа пролетарска интернационализм болоно. Энээнэй ашаар социалис гүрэн бүхэн өөhэдын гоо хэрэгые бүхы нэгэдэлэй аша туhатай зохилдуулжа шадаха байна Эгээл иимэhээ 300 миллион шахуу хүн зонтой Советскэ Союзшье, 1,3 миллион зонтой Монголшье, бусад аха дүү социалис оронуудшье Нэгэдхэгдэмэл программын 200 гаран хэмжээ ябуулгануудые бэелүүлхэ хэрэгтэ тон адлиханаар хабаадана бшуу. Социалис харилсаанай булюу еhо гуримуудай нэгэн хадаа тэрэнэй социальна аша үрэ болоно. СЭВ-эй оронуудай экономико хүгжөөхэ, хүн зоной ажабайдал hайжаруулха, эдээнэй экономическа хүгжэлтын хэмжээе тэгшэдхэхэ гээшэ эдэ гүрэнүүдэй үргэн харилсаанай үрэ дүн мүн

Индустриин ба эрдэм ухаанай ехэ хүсэтэй, хэбтээшэ баялиг ехэтэй, дотоодын ехэ дэлгүүртэй Советскэ Союз эдэ харилсаануудые үргэдхэхэ, гүнзэгырүүлхэ талада шиидхэхы үүргэтэй гээшэ. СЭВ-эй гүрэнүүдэй промышленна продукциин дүрбэнэй гурбан хубииень, хүдөө ажахын продукциин 60 процентыень, национальна доходойнь 70, капитальна бүхы помололгын 80 процентыень, эд бараанай эрьесын 36 процентыень, наукада хэдэг гаргашын гурбанай хоёр хубииень СССР гаргадаг байна. Социалис оронуудта үгтэдэг машинын, түхеэрэлгын, түлишэ болоод түүхэй эдэй 70 процентыень СССР хангадаг юм. Энэ хадаа социалис интернационализмын бодото гэршэ мүн болоно.

Социализмын оронуудай экономическа харилсаан хадаа аха дүү оронуудай хамтын дүршэлөөр саг үргэлжэ баяжажа, хүгжэжэ байдаг заилашагүй хуули еhо мүн. Энергетикэ болон хэбтээшэ баялигай асуудал, эрдэм техникын дэбжэлтэ хангадаг палбаринуудые хүгжөөлгэ энэ хэлээшые элирүүлэн батадхана. СССР-эй hайн hайхан туhаламжын, оролдолгын ашаар СЭВ-эй оронууд түлишэ болоод элдэбын хэбтээшэ баялигаар, түүхэй эдээр өөhэдыгөө хангана СССР-hээ нефть, газ лаб үгэжэ байха үндэhөөр СЭВ-эй оронуудта мүнөө сагай нефтехимиин промышленность байгуулагдаа, нефть-газ абалсаха гүрэнүүд хоорондын түхеэрэлгэ баригдаа.

Эрдэм, техникын талаар харилсаан үргэдөө. СЭВ-эй гүрэнүүд олон талын 42 хэлсээнүүдые баталаад, бэелүүлжэ байна. Энээнэй үндэhөөр зохилдуулан тааруулха 33 түб байгуулагданхай хүдэлнэ. 1.600 гаран научна институт, проектно-конструкторска организацинууд, эрдэмэй үйлэдбэриин нэгэдэлнүүд 1973 ондо эдээнэй хүдэлмэридэ хабаадаа hэн. Социалис нэгэдэлэй оронуудта арадай ажахын ехэ удха шанартай 2 мянган научно-техническэ даалгабариие эдэ түүүд дүүргээ.

Социалис экономическа харилсаан хүсэёо улам нэмэнэ, адли тэгшэ эрхэтэй социалис оронууд болон нацинуудай барагдашагүй арга боломжонуудые дэлгээнэ, бүхы талаараа бэе бэедээ дүтэлхэ бодото үндэhэ hуури байгуулна. Иимэ эрхэ байдалда харилсааниие түсэблэхэ гээшэ ехэ шухала Жэшээнь, 1976—1980 онуудай түсэб зохилдуулхатаяа хамта социалис нэгэдэлэй оронуудай 1990 он болотор бэелүүлхэ хэдэ, хэдэн хэмжээнүүд хамтаараа бэлдэгдэнэ. Иимэ харилсаанай үедэ «Социализмын оронуудай нэгэдэлэй хүсэ шадал бэхижэнэ, нэгэдэл батажана» — гээд партиин XXV съездэ хэгдэhэн КПСС-эй ЦК-гай тоосоото элидхэл соо хэлэгдэнэ. СЭВ-эй гэшүүн-оронуудай газар дээрэ шэнэ үйлэдбэри 1985 ондо байгуулагдаха. Хүсэнэйнгөө талаар мүнөө байгшада орходоо национальна доходынь 2,5—3 дахин ургаха, промышленна үйлэдбэри 3—3,5 дахин ехэ болохо. Дэлхэйн экономикын имэрхүү хэмжээндээ байгаа hаань, СЭВ-эй оронууд 1985 ондо дэлхэйн промышленна продукциин табанай хоёр хубииень гаргаха юм.

Экономикын, эрдэм техникын талаар харилсаа хүгжөөхэ шэнэ арга боломжо дэлхэй дээрэ мүнөө нээгдэбэ. Иимэ харилсаан уласхоорон дын шэнжэтэй байхаhаа гадна, амгалан байдал хангаха бүхы оронуудай олониитын байдал hуудал hайжаруулха хүн түрэлтэнэй үмэнэ табигдаhан социальна, экономическа асуудалнуудые шиидхэхэ талада шухала удхатай юм. Эбэй ёhоор зэргэ оршохо гэhэн Ленин багшын заабари ...дэ болгон. СЭВ-эй оронууд уласхоорондын харилсаа үргэдхэхэ талада оролдоно ... ...

Ф. ШУЛУНОВ.
экономикын эрдэмэй кандидат.

Брянска областиин Дятьковско хрустальна заводто шэнэ технологическа конвейер ашаглалгада үгтэбэ. Энэ конвейерэй ашаар хрусталь дээрэ сэмсаал гаргагшадан хүдэлмэри нилээд хүнгэдхэгдэхэ байна. Тиимэhээ бүтээлнүүдэй шанар горитойгоор дээшэлхэ, гаргадаг продукциин хэмжээн гурба дахин дээшэлхэ.

ТАСС-ай фотохронико.

СЕМИНАР БОЛОБО

Байгша ондо Хориин аймагай Үдинск тосхондо сомоной Соведэй шэнэ байшан баригдажа ашаглалгада үгтөө hэн. hаяхан энээн соо сельскэ, сомоной болон поселково Соведүүдэй гүйсэдкомуудай түрүүлэгшэнэр болон секретарьнуудай семинар боложо үнгэрбэ.

Семинарта хабаадагшадай урда Үдын совхозой парткомой секретарь Б. Б. Цырендоржиев, аймагай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ Г. Н. Бородин, аймагай прокурор А. Ф. Покацкий, аймагай арадай сүүдэй түрүүлэгшэ Е.-Д. Б. Цырендоржиев, аймсоведэй гүйсэдкомой милициин таhагые даагша Н. Б. Базаров гэгшэд үгэ хэлэбэ.

Нютагай Соведүүдэй хүдэлмэриин дүй дүршэл тухай хөөрэлдөөндэ сельскэ болон Сомоной Соведүүдэй гүйсэдкомуудай түрүүлэгшэнэр Н. Б. Афанасьев, А. Н. Цыцектуев, Г. Н. Галкина, аймсоведэй гүйсэдкомой финансын таhагые даагша С. А. Кондаков, ЦСУ-гай инспекциин начальнигай орлогшо Р. Н. Матвеева гэгшэд хабаадаба.

К. ЖАЛСАРАЕВ.

...ОММУНИСТНУУДhАА ЖЭШЭЭ АБАН...

(Хурамхаанай пионернүүдэй хэрэгүүд тухай)

...мир Ильич Ленинэй ... Бүхэсоюзна пионерска организациин байгуу...ар 54-дэхи жэлэй ...рамхаанай аймагай ...үд пуралсал болон ... гадуурхи ажалда ... амжалтата хэрэгүү...таа hэн. Тэдэ бү...алта hайн хэрэгүү...С-эй XXV съездэ ... бшуу. «Коммуу... жэшээ абанабди» ... доро дэлгэрhэн ... шэнэ шата Дэрээнэй ...ургуулиин Павлик ... нэрэмжэтэ пио... дружинын дэргэдэ ... эхитэй бай... пионерскэ ... ...улай хоёрдохи ...слёт болоhон юм. ...а бүхы шатануудта ... коммунистнарhаа ...ажа ябая» гэhэн ... слёт районой бү...рнүүдтэ хандаhан

...haa КПСС-эй XXV ...Ленинскэ комсомо...хэ рапортда гараа ... эрхэ олохын түлөө ... бүхы пионерскэ ... дунда дэлгэр... Районой хэдэн ...удта пионерскэ ... тон эдэбхитэйгээр, ...гоор ябуулагда... Жэшээлбэл, Дэ...да hургуулида пио...итэдэй болон от...тануудай өөhэдын ...олон хүмүүжэлдэ ...л хандуулагдаhан ...р педагогическа ...еранууд тай уул...аншалта сбор үн-гэргэhэн, үнинэй багшанарые дружинынгаа хүндэтэ пионернүүд болгожо абаhан байна. Дэрээнэй пионернүүд, комсомолшууд болон коммунистнар сугларжа, жэлдээ ябуулагдаха пионерскэ болон партийна хүдэлмэриин түсэб зүбшэн хэлсээ юм. Тиимэ байхалаараа тус дружинын совет пионерскэ эрхим отрядай болон звеногой эрхим октябрятануудай группын нэрэ зэргэ олохын түлөө мүрысөөе шадамар бэрхээр хүтэлбэрилдэг байhаниинь гайхалтай бэшэ. Эндэхи пионернүүдэй ажал хэрэг долоон хоног бүри hургуулиин ханын hонииндо, радио-дамжуулгада хөөрэгдэжэ, стендүүдтэ бэшэгдэжэ байдаг. Партиин XXV съездэ зорюулагдаhан маршда эдэбхитэй бэрхээр хабаадалсаhанайнгаа түлөө Дэрээнэй дунда hургуулиин Павлик Морозовой нэрэмжэтэ дружина «Гурба дахин эрхимлэhэн дружина» гэhэн нэрэ зэргэдэ хүртөө

Хурамхаанай дунда hургуулиин Лиза Чайкинагай нэрэмжэтэ пионерскэ дружинада олон hайн заншалнууд бии болонхой. «Эрдэм мэргэжэлээр бэеэ хуяглан, ажабайдалай үргэн замаар» гэhэн заншалта сбороор тус дружина элдэб hонирхолтой хэмжээ ябуулгаяа эхилдэг. «Эрдэмэй орон нютагаар аяншалалга» гэhэн долоон хоног сборой урда тээ үнгэргэгдэдэг. Энэ үедэ үхибүүд Н. К. Крупскаягай бэшэhэн бэшэгүүдтэй, комсомолой III съезд дээрэ В. И. Ленинэй хэлэhэн үгэтэй танилсадаг, «Зүбөөр, hайнаар hура» гэhэн темээр отрядай сборнууд болодог юм. Дружинын совет хадаа «Хөөрэдэг портфель», «Пионерскэ фонарик» гэhэн нааданууды, эрхим дэбтэр, дневнигүүдэй выставкэ, «Хэн болохом ааб?» гэhэн темээр найруулгын конкурс эмхидхэдэг заншалтаи. «Таба» гэhэн сэгнэлтэнүүдэй ленинскэ жаса» сонсхогдодог, бүхы предмедүүдээр викторина ябуулагдадаг. «Эрдэм-хүсэн» гэhэн отрядай ханын hонин гаргагдадаг байха юм. Тиин дружинын сборто коммунистнар, ажалай алдар суута түрүүшүүл уригдадаг, тэдэнэр hургуулида яажа hураhанаа, эрдэм мэргэжэл олоhоноо, ажал тухайдаа hурагшадта hонирхолтойгоор хөөрэдэг юм.

«Лиза Чайкинагай үдэр», «Баатаршалгын хэшээлнүүд», «Вожата гэhэн нэрэ олголго», «Замбуулин тухай пресс-конференци» болон бусад хэмжээ ябуулганууд hурагшадай ухаан бодол баяжуулгада ехэ нүлөө үзүүлдэг. hургуулиин агитбригадынхид нютагай таряашадай, БАМ-ай барилгашадай урда олон дахин концерт табиhан тэдэнэртэ номуудые бэлэглэhэн байна. БАМ-ай барилгашадта hурагшад хамта 700 гаран ном бэлэтлээ. hурагшадай гол зорилго — эрхим hуралсал. Мүнөө hургуулиин пионернүүдэй hуралсалай успеваемость 99,2 процент болонхой.

hахалиин дунда hургуулиин Юрий Гагаринай нэрэмжэтэ дружина КПСС-эй XXV съездэ зорюулhан социалис уялгануудые абахадаа, совхозойнгоо эрхим hаалишан коммунистка В. И. Молчановае мүрысөөндэ урhан байна. Түрүү hаалишан юhэдэхи табан жэлэйнгээ түсэб болзорhоо урид дүүргээ hэн. Тиин пионернүүд мүрысөөндэ мүн лэ амжалта түйлахын түлөө бүхы хүсөөрөө оролдоно. Тэдэнэр hууринайнгаа үхибүүдэй саадые болон Шаманск hууринай эхин hургуулиие шефтээ абанхай.

Пионерскэ комнатонуудай районно харалта hонирхолтойгоор үнгэргэгдэнэ. Ахамад вожатануудай семинар дээрэ тус харалгын түрүүшын шатын дүн гаргагдаа. Тэндэ Хурамхаанай дунда hургуулиин Лиза Чайкинагай нэрэмжэтэ дружинын пионерскэ комнато эрхим гэжэ мэдэрэгдээ. «БАМ-да — пионерскэ рельснүүд» гэhэн операцида районой пионернүүд хабаадажа, хамта 120 тонно түмэр суглуулан тушааhан байна. Спортивна бүхы хэмжээ ябуулгануудта районой пионернүүд эдэбхитэй хабаадана.

Д. ЦЫДЕНОВА,
Хурамхаанай аймагай пионернүүдэй байшангай директор.

Арадай уран бэлигтэнэй нэгэдэхи Бүхэсоюзна фестивальда Эстониин уран hайханай хэдэн олон коллективүүд хабаадажа байнхай.

Республикын город болон тосхонуудаар фестивалиин хоёрдохи тур мүнөө үедэ үнгэргэгдэжэ байна

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Загаhа барилгын «Ляяне Калюр» колхозой арадай хүгжэмэй «Вийре» ансамбль дуулана.

ТАСС-ай фотохронико.

...кан П. Намсараевай бүтээhэн дабтаhан hии... хэрэглэгдэhэн амhарга.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАП фото.

ШЭНЭ ГУРИМААР

Аэрофлот орон доторой замуудаар самоледуудые ябуулха шэнэ гуримаар июниин 1-hээ хүдэлжэ эхилбэ.

— Энэ жэлдэ бидэ 100 миллионhоо үлүү хүниие зөөхэ байнабди, — гэжэ Гражданска авиациин министерствын хүн зониие зөөхэ эмхиин начальник Б. Е Поню... хэлэбэ. — Зунай амаралтын үедэ хүнүүдые самоледуудаар зөөлгэ илангаяа үргэдхэгдэжэ байна. Энэ ушар манай ажал хүдэлмэридэ хараада абтанхай. Мүнөө үдэр бүхэндэ орон доторон лининүүдтэ 3900 ... али нёдондонойхиhоо 400 шахуугаар олон рейс хэгдэхээр хараалагдана

Орон доторон агаарай замда ИЛ-62, ТУ-154, ТУ-134 ... самоледуудые табиhанай ашаар улам олон хүниие хангаха аргатай болохо... Волгоград—Ереван, Москва—Надым, Сухуми—Одесса, Оренбург—Сочи, Горький—Львов гэhэн замуудта багахан ЯК-40, АН-24 түхэлэй самоледуудан орондо ТУ-134 түхэлэй олон hууритай самоледууд ниидэдэг болохо байна. 15 замда агаарай мүнөөнэй онгосонууд ИЛ-18, ТУ-104 түхэлэй самоледуудые hэлгэ...

Агаарай 30 шэнэ зам нээгдэбэ: Архангельск — Львов, Таллин — Волгоград, Кемерово — Краснодар, Владивосток — Симферополь ба бусад. Август — сентябрь hарануудта оронои ехэ ехэ түбүүдые курортнуудтай холбодог замуудаар самоледууд олоор табигдаха, Сибириин Алас-Дурна зүгэй ба холын Хойто зүгэй хото городуудта нэмэлтэ рейс бии болгогдохо байна.

Агаарта, газар дээрэ хүн зониие хангалгаяа hайжаруулхын тула Аэрофлодой хүдэлмэрилэгшэд ехэ юумэ хэхэ юм. Биледүүдые худалдаха кассанууд олошоруулагдаха, шэнэ ехэ аэровокзалнууд, гостиницанууд баригдаха. Билетүүдые худалдаха, хүнүүдэй абажа ябаhан бараа бүридхэлдэ абадаг, юрын арга улам үргэнөөр хэрэглэгдэхэ юм.

(... ТАСС-ай корр.).

Москва.

НАЦИОНАЛЬНА ОКРУГУУДТА

ЯГЕЛЬНЫЙ ХОТО

Пур мүрэнэй эрьедэ Ягельный гэжэ шэнэ хотын hуури табигдаба.

hаяхан болотор эндэ ганса орошод байдаг hэн. Геологууд ерэжэ газай баян уурхай элирүүлhэн байна. Тэрэнь Уренгойско уурхай гээд нэрлэгдэнхэй. Энэ жэлэй январь hарада олзоборилогшод тэрэниие ашаглажа эхилээ. Хоёр жэлэй үнгэрөөд байхада, эндэхи «сэнхир түлишэ» хэрэглэгдэжэ эхилхэ юм.

Ягельный хото холын хойто зүгэй уларилда таарама проектээр бодхоогдохо юм. Шэнэ түхэлэй блогууд, уелнууд, детальнууд баригдаха хэрэглэгдэхээр түсэблэгдэнэ. Шэнэ хотын ниитын түбтэ Соведүүдэй байшан, соелой ордон, кинотеатр, библиотека, тамаралгын бассейн болон бусад бодхоогдохо болоно.

Ягельный хотодо 80 мянган хүн ажаhууха, ажаллаха юм.

В. ЖИЛЯКОВ,
ТАСС-ай корр.

Ямало-Ненецкэ округ.

ШЭНЭ hАЛБАРИ

Нижневартовскын газ болбосоруулгын завод нефтехимическэ , предприятинуудта эльгээгдэхэ түрүүшын хэдэн мянгаад тонно түүхэй эд бэлдэбэ. Тус заводто шэнэ ... hаяхан тодхогдоhон байгаа.

Энэ заводой «ажалай намтар» дүрбэн hарын саада тээ эхилэн юм. Эндэ жэл бүри 2 миллиард кубометр газ болбосоруулагдахаар түсэблэгдэнэ Тус заводhоо Сургутска ГРЭС-тэ түлишэ үгтэнэ, шэнэ түхеэрэлгын ашаглалгада оруулагдахада, нефтехимическэ түүхэй эд гаргагдадаг болобо.

Газ болбосоруулгын промышленность хадаа Ханты-Мансиин национальна округой шэнэ hалбари болоно. Энэ hалбаринь арбадахи табан жэлдэ хурдан түргэнөөр хүгжөөгдэхөөр хараалагданхай. Жэл бүри 12—14 миллиард кубометр газ болбосоруулха хүсэтэй хэдэн шэнэ предприяти баригдаха юм. Мүнөө хоёрдохи, гурбадахи заводуудай барилга эршэмтэй hайнаар ябуулагдана.

В. ОХОТСКИЙ,
ТАСС-ай корр.

Ханты-Мансиин округ.

ХАМТЫН ХҮСӨӨР...

Ангар мүрэн шадар тэжээл бэлэдхэхэ ажахынууд хоорондын түрүүшын нэгэдэл эмхидхэгдэбэ. Гол түлэб мал ажал эрхилдэг томо табан совхоз тэрэ нэгэдэлэй бүридэлдэ ороно. Лена мүрэндэ шудхадаг Куленга голой захаар эдэ ажахынуудай хамтын хүсөөр шэнэ газар ашаглагдажа байна.

Эрхүүгэн совхоз тус нэгэдэлэй гол ажахынь болонхои. Энэ ажахы олон жэлэй туршада ногоо, тэжээлэй бусад ургамалнуудые таридаг болонхои Шэнэ нэгэдэлэн мэдэлдэ 3.800 гектар шэнэ газар үгтэбэ. Тэндэнь гол түлэб тэжээлэй ургамалнуудай үрэhэн үйлэдбэрилэгдэхэ түсэбтэй.

— 1976—1980 онуудта СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ гол шэглэлнүүд дотор бүдүүн тэжээлэй шанар hайжаруулха, сенаж, ногоо... түрил ... асуудалнуудта онсо анхарал хандуулагданхан, — гэжэ нэгэдэлэй түрүүлэгшэ М. А Гуров хэлэнэ. — Манай нэгэдэл эдэ асуудалнуудые ойрын сагта шиидхэхэ зорилготой. Жэл бүри 500 гектарhаа багаа бэшэ газар элдүүрилхэ ёhотойбди. Хамтадаа 6 мянган гектар талмаида ногоо тэжээлэй ургамалнуудые тариха зорилготойбди

Л. ЦЫРЕМПИЛОВ,
ТАСС-ай корр.

Усть-Ордын округ.

hОНИРХОЛТОЙ УУЛЗАЛГА

Шэтын багшанарай институдай шэнэ байшангай эээ ехэ аудитори соо Агын Буряадай национальна округой партийна, совет органуудай хүтэлбэрилэгшэд округhоо эндэ hурадаг студентнэртэй уулзаба. Мүнөө тус институдай факультедүүдтэ национальна округhоо 210 хүбүүд, басагад hуража байна. Физико-математическа, түүхын-филологическа, ... хэлэнүүдэй факультедүүдтэ hурадаг студентнэрэй тоо жэл бүри олошорно.

Округой ажалшадай урда табигдаhан шухала зорилгонууд тухай, хүдэлмэришэд ... колхознигуудай политическэ ба ажалай ехэ эдэбхи тухай КПСС-эй окружкомой секретарь Д. Дугаржапов залуушуулда хөөрэжэ үгэбэ. Мүнөө округто ажалшадай дүрбэнэй нэгэ ... бинь hурана. Хүдөө тосхонуудта шэнэ олон hургуули баригдажа байнхай. Округто мүнөө ажаллаадаг багшанарай 40 процентнь Чернышевскиин нэрэмжэтэ Шэтын багшанарай институт дүүргэгшэд юм. Тэдэнэр ажалшадай дунда эрдэм гэгээрэл, соел культура дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ ехэ үүргэ дүүргэнэ. Хүдөөгэй багшанар эдиршүүлые эрдэм номдо hургахынгаа хажуугаар ажалшадай дунда ойлгуулалгамжын ехэ хүдэлмэри ябуулна, лекци болон элидхэлнүүдые уншана.

Л. ФАДЕЕВ,
ТАСС-ай корр.

Агын округ.

ГУРБАН ХЭЛЭН ДЭЭРЭ

Палана посёлогой радио хойто зүгэй эвенк хэлэн дээрэ дамжуулгануудые хэжэ эхилээ. Тиигэжэ округой радио үдэр бүри гурбан хэлэн дээрэ — ород, коряк, эвенк хэлэн дээрэ дамжуулгануудые хэдэг болоо.

«Хөөрэдэг бэшэгүүд» гэhэн радио-дамжуулгануудые эндэхи хүн зон хүлеэжэ байдаг болонхой. Тэрэ дамжуулгань гол түлэб Тундрын орошодто зорюулагданхай юм. Холын хойто зүгтэ ажалладаг орошод транзистоона приемнигуудаа тодхожо, түрэл гаралайнгаа ажал хэрэг, ажабайдал тухай, интернат hургуулинуудта hурадаг үхибүүд тухайгаа дамжуулгануудые hонирхон шагнана. Тэдэнэр өөhэдынгөө ажалай дүн дүршэл тухай радиогоор хөөрэдэг, тэдэнэй захилаар хүгжэм, дуунууд дамжуулагдадаг байна. Округой орошодто зорюулагдаhан бүлэг дамжуулганууд областиин журналистнуудай холбооной Кручинын нэрэмжэтэ шанда хүртэhэн байха юм.

М. ЖИЛИН,
ТАСС-ай корр.

Корякска округ.

БАЛЬНА ХАТАРАЙ КОНКУРС

Энэ үдэр спортын ордон дотор залуушуул олоороо суглараа. Хүнгэн хүгжэмэй оркестр хатарай аялга наадана.

4-дэхи республиканска бальна хатарай хэдэн үдэрэй турша соо үргэлжэлпэн конкурсдо илан гарагшад энэ үдэр уран бэлигээ харуулаа.

Республиканска болон Бүхэроссиин конкурснуудай лауреат «Туяана» ансамбль олоной анхарал татана. Л. Пинигинагай хүтэлбэрилдэг энэ ансамбль үнинһөө хойшо мэдээжэ болоһон, олоной дура сэдьхэл буляаһан юм. Энэ ансамбль саг үргэлжэ шэнэ хатарнуудые зохёожо байдаг. Тэдэнэр «Нарһахад» гэһэн хүнгэн, зөөлэн хатар харуулжа, энэ удаа олониитые баясуулаа.

Тиихэдэ мяханан комбинадай соелой ордоной «Сасуутан» гэһэн ансамбль һонирхолтой хатарнуудые харуулаа. РСФСР-эй культурын габьяата хүдэлмэрилэгшэ Т. А. Полозова энэ ансамблиие хүтэлбэрилдэг.

Энэ конкурсдо хэдэн олон гүйсэдхэгшэд хабаадалсажа, олон ондоо хатар харуулаа.

Конкурсын дүнгөөр «Туяана» ансамбль лауреадай үндэр нэрэ зэргэдэ хүртөө. Тиихэдэ гүйсэдхэгшэдэй дундаһаа энэ ансамблиин түлөөлэгшэд О. Дедяева, В. Жамсаранов хоёр лауреадууд боложо. Гүрэнэй банкын экономист А. Харитонова, инженер А. Шантагаров хоёр эрхим хатар харуулжа, олоной һайшаалда хүртөө.

Хүдөөгэй соёлой ордонуудай хэдэн олон хатаршад эндэ хабаадалсаа. Хэрэн тосхоной багшанар Сергеи, Света Гыргешкинүүд амжалтатайгаар хатараа. Мүн Хэжэнгын аймагай түлөөлэгшэд З. Данзанова Л. Дамбаев хоёр горитой амжалта туйлаа. Тиихэдэ конкурсдо хабаадагшадай дунда эгээн залууханууд З. Гундупова И. Найданов хоёрые тэмдэглэмээр. Сэлэнгын аймагай Харгана нютагай түлөөлэгшэд «Эгээн залуу хатаршадта» гэһэн шанда хүртөө. Тиихэдэ «Эгээн хөөрхэн хатаршадта» гэһэн шан кондитерскэ фабрика гаргаа һэн. Энэ шан авиазаводой «Рассвет» соелой ордоной хатаршад И. Рябков, Н. Потехина хоерто үгтэбэ. Тэдэниие хореограф Г. Кривулина һургаһан байха юм.

Манай корр.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Барандаа «Полька» хатарнад. 2. Конкурсын лауреадууд О. Дедяева В. Жамсаранов хоёр. 3. Шэнэ хатар гүйсэдхэгдэнэ.

Б. ГАДЬЯНОВАЙ фото

ШАЛГАЛТЫН ХАҺА

Республикымнай һургуулинуудта хабарай шалгалтын халуун хаһа ерээ: 224 һургуулида 11.516 хүн юрэнхы дунда эрдэм олохоёо июниин 1-һээ шалгалта барижа захалба.

Шалгалтын түрүүшын үдэр бидэ Улаан-Үдын 51-дэхи һургуулида ошообди. Ород хэлэнэй ба литературын багша Р. И. Смородникова шабинар тухайдаа ехэ дулааханаар хэлэбэ:

— Манай һургуулиие 59 хүн дүүргэжэ гараха. Бултадаа шалгалтадаа ехэл оролдосотойгоор бэлдээ даа. Олон шабинарнай элдэб предмедүүдээр районно, городской, республиканска олимпиадануудта хабаадажа, түрэл һургуулингаа нэрэ хүндые хамгаалаа һэн. Эпова Лариса математикаар болоһон олимпиадада шан абаа. Кононова Татьяна биологёор илажа гараа Семёнов Анатолий һургуулиингаа спортивна нэрэ хүндые хамгаалжа, республикын һурагшадай суглуулагдамал командын (волейболоор) капитан байгаа...

Тэдэнэр мүнөө нүхэдтээ хамта актова зал соо пуугаад, ород литератураар шалгалтын хүдэлмэри хэжэ һууна, Ирина Ездокова, Лариса Эпова, Татьяна Кононова гэгшэд «Н. Островскиин «Булад яажа хатуужааб» гэжэ романай һүнэшэгүй хүсэн» гэһэн темэ шэлээ. Марина Комлева, «А. С. Пушкин декабристнуудай хани нүхэр ба соратник» гэжэ темэдэ бэшэхые хүсөө. Анатолий Семёнов «Совет сэрэгшэ — эрхэ сүлөөгэй солдат» (Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу ехэ дайн тухай мүнөө үеын зохёолнуудаар) гэһэн найруулга бэшэжэ, сүлөөгүй һуугаа һэн.

Эдиршүүл һургуулида һуулшынгаа сочинени бэшэбэ бшуу. Урдань үшөө олон шалгалта эршэ хүсэеэ шангадхахыень уряална. Амжалта хүсэнэбди таанарта, һургуулияа дүүргэхээ байгшад!

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 51-дэхи һургуулиин арбадахи классайхид шалгалтадаа.

Н. ЕФИМОВЭЙ фототекст.

ХИЛЫН СААНАҺАА
Телеграф, телефон, радио

ДАМАСК

ҮЕ САГААР ШАЛГАГДАҺАН...

ТАСС

Совет-сириин хани барисаан бэхижэнэ. Республикын мүнөөнэй хүтэлбэрилэгшэдэй бэелүүлдэг гадаадын политикын гол ёһонуудые Сириин олон зуугаад мянган хүн зон халуунаар һайшаана. Эдэнь Сириин арадай түүхэдэ болоһон хубилалтануудтай нягта холбоотой юм. Залуу республикада тохёолдоһон эгээл хүндэ хүшэр үдэрнүүдтэ энэ хани барисаан элеэр харагдаһан байна.

Баруунай ехэ ехэ гүрэнүүдэй орон дотор тогтоопон гуримда эсэргүү тэмсэлэй жэлнүүдтэ Сириин арадые СССР шууд сэхээр дэмжэһэн байгаа.

Империалис ээрхэг түримхэй ябуулгануудта эсэргүү тэмсэлдэ, Израилиин булимтаран эзэмдэһэн Араб газар нютагуудые сүлөөлхэ хэрэгтэ Сири Советскэ Союзай зүгһөө ехэ туһаламжа, дэмжэлгэ абана.

Уласхоорондын оршон байдалда империализмда эсэргүү, эрхэ сүлөөгэй ба үнэн зүб байдалай түлөө тэмсэлдэ хоёр гүрэн ниитэ нэгэн һанал бодолтой байһанаа мэдүүлнэ.

Үе сагаар шалгагдаһан сириин-совет хани барисаан ашаг үрэ ехэтэй олон талын харилсаагаар батадхагданхай. КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгинай хани ёһоной албанай хэрэгээр Сиридэ ерэһэн ушар энээниие гэршэлэн харуулна.

СОФИ

Этигэл найдалай, батаар дэмжэлгын гэршэ

ТАСС

Байгша оной майн 30-да Болгарида үнгэргэгдэпэн Арадай суглаанай, нютаган арадай Соведүүдэй, мүн судьянар болон арадай заседательнуудай һунгалтын дүнгүүд эндэ толилогдобо.

Һунгагшадай 99, 93 процентнь дуутаа үгэлгэдэ хабаадаа. 6 миллион 369,7 мянган һунгагша гэхэ гү, али һунгалтада хабаадагшадай 99,92 процентнь НРБ-гэй Арадай суглаанай депутадта кандидадуудай түлөө дуугаа үгэһэн байна.

Ороной засагай дээдын зургаанда һунгагдаһан 400 депутадай 68 процентнь коммунистнууд. 25 процентнь Болгариин таряашадай арадай холбооной гэшүүд. 7 процентнь партийнабэшэ хүнүүд болоно. Депутадуудай 78-ниинь—эхэнэрнүүд, 33-ниинь туша наһа хүрөөгүй залуу хүнүүд юм.

ТОКИО

Эб найрамдалай, социальна дэбжэлтын түлөө

ТАСС

Японой «Ариэсу сиобо» гэжэ хэблэл КПСС-эй XXV съездын материалнуудай согсолбориие «Эб найрамдалай, социальна дэбжэлтын түлөө» гэһэн гаршаг доро барлан гаргаба. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй хэлэһэн «КПСС-эй Центральна Комитедэй тоосоон, дотоодын болон гадаадын политикын талаар партиин бэелүүлхэ ээлжээтэ зорилгонууд» гэһэн элидхэлээр энэ суглуулбари нээгдэнэ. Нүхэр Л. И. Брежневэй хэлэһэн түгэсхэлэй үгэ. ЦК-гай тоосоото элидхэл тушаа КПСС-эй XXV съездын тогтоол ба съездын бусад документнүүд энэ номдо оруулагданхай.

БУХЫ ХҮН ТҮРЭЛТЭНЭЙ АША ТУҺАДА

Амгалан байдалай аша туһада ядерна тэһэлэлгэ газар доро хэхэ тухай СССР ба США-гай хоорондохи договорто КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй, США-гай Президент Дж. Фордын гар табилгые, Кремль соо болопон энэ баяр ёһололой үедэ нүхэр Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгые гадаадын хэблэл, ниитын ажал ябуулагшад үргэнөөр шэнжэлнэ.

«Уласхоорондын харилсаануудта болоһон һайн хубилалтануудые хүгжөөн бэхижүүлхын түлөө тэмсэдэг бүхы хүнүүд совет-американ договорые һайшаан угтаба», — гэжэ Польшын «Трибуна люду» газетэ бэшэнэ.

Договорто гар табилга зэбсэг хэрэгсэлнүүдые бүтээн гаргалгые хизаарлаха арга олгохо байна гэжэ Болгариин «Отечествен фронт». Чехословакиин «Правда» газетэнүүд тэмдэглэнэ.

Зэбсэг хэрэгсэлнүүдые бүтээн гаргалгые болюулхын, газар дээрэ бата эб найрамдал, аюулгүй байдал хангахын түлөө Советскэ Союзай ехэ оролдолго гаргаһанай ашаар энэ договорто гар табигдаха аргатай болобо гэжэ Улаан-Баатарай радио мэдээсэнэ. КПСС-эй XXV съезд дээрэ тодорхойлогдопон КПСС-эй ба Совет гүрэнэй гадаадын политикые энэ договор үшөө дахин элирхэйлбэ.

Ядерна зэбсэг хэрэгсэлнүүдые бүгэдэ ниитээрээ бүрин хүсэдөөр туршалгаяа болюулхын тула нэмэлтэ арга боломжонуудай байгуулагдажа байһыень Москвада, Вашингтондо гар табигдаһан договорой политическэ удха шанар гэршэлнэ гэжэ Баруун Германиин «Кельнер штадтайнцайгер» газетэ тэмдэглэнэ.

«Вашингтон пост» ба баруунай хэблэлэй бусад зарим органууд совет-американ шэнэ договорой ехэ удха шанартай байһые тэмдэглэхэдээ, ядерна зэбсэг хэрэгсэл туршажа, эдэниие бүтээн гаргажа үргэлжэлүүлхэ хэрэгые сагааруулха гэжэ оролдоно, Тиихэдэ энэ документын удха шанарые доошонь дарахые эрмэлзэнэ.

Амгалан байдалай аша туһада ядерна тэһэлэлгэ газар доро хэхэ тухай СССР-эй ба США-гай хоорондохи договорто гар табилгые ООН-ой хүтэлбэрилхы тушаалтадан һайнаар угтаһаниинь дэмы бэшэ. «Ядерна зэбсэг хэрэгсэлнүүдые бүтээн гаргалгые болюулхын түлөө гаргагдаһан али бүхы хүсэлэл оролдолгонуудые һайшаанабди», — гэжэ ООН-ой Генеральна секретарь К. Вальдхайм ТАСС-ай корреспондентын асуудалда харюусахадаа мэдүүлээ.

(ТАСС).

ОТТАВА

КПСС-эй XXV СЪЕЗДЫН МАТЕРИАЛНУУДЫЕ ШУДАЛНА

ТАСС

Канадын коммунистнууд КПСС-эй XXV съездын документнүүдээр ехэтэ һонирхоно. Коммунизм байгуулалгада совет арадай туйлапан элитэ ехэ амжалтанууд, совет общество саашадань хүгжөөхэ асари ехэ түсэбүүд эдээн соо харуулагданхай, уласхоорондын харилсаанай ба марксистско-ленинскэ теориин гол шухала асуудалнууд табигданхай гэжэ Канадын Коммунис партиин Центральна Гүйсэдхэхэ Комитедэй гэшүүн Альфред Дьюхерст ТАСС-эй корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө мэдүүлбэ.

Комсомолшууд болон түрүү үзэлтэй эмхинүүдэй гэшүүдэй хабаадалгатайгаар партийна суглаанууд Канадын ехэ ехэ хотонуудта — Монреаль, Торонто, Ванкувер, Виннипег, Эдмонтон ба Калгари хотонуудта үнгэргэгдөө гэжэ тэрэ хэлээ. Канадын Компартиин Москва ошожо ерэһэн делегациин гэшүүд XXV съездын хүдэлмэри болон тэрэнэй дүнгүүд тухай эдэ суглаанууд дээрэ хөөрэһэн байна.

Канадын Коммунис партиин Генеральна секретарь Уильям Каштан Торонто хотодо болопон олоной хабаадалгатай митинг дээрэ үгэ хэлэхэдээ, уласхоорондын шахардуу байдалые саашадань пуларуулха, бүгэдэ ниитын эб найрамдал бэхижүүлхэ талаар шэглүүлэгдэһэн Советскэ Союзай гадаадын политическэ хараа шугам съезд дээрэ үндэрөөр сэгнэгдэһэн байна гэжэ тэмдэглээ. КПСС-эй XXV съездын хүдэлмэриин дүнгүүдые партийна хэблэлэй хуудаһанууд дээрэ зүбшэн хэлсэгдэнэ.

ПАРИЖ

Харилсаа холбоомнай үргэдэнэ

ТАСС

Франци болон СССР-эй хоорондохи экономическа, промышленна харилсаан улам үргэдэжэ байна гээд эрдэм, техникын ба экономическа харилсаанай талаар совет-франциин хамтын комиссиин байгша оной эхеэр Москвада болоһон XIII сессидэ хабаадаһан Франциин делегациин толгойлогшо А. Хроман-Мерис «Франци — СССР» гэжэ журналай корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө мэдүүлбэ.

Манай комиссиин эмхидхэгдэн байгуулагдаһанһаа хойшо үнгэрһэн арбан жэл соо франко-совет харилсаан хоёр ороной аша туһада һайн үрэ дүнгүүдые асарһан байна гэжэ тэрэ хэлээ. Эрдэм, техникын талаар хамтын программанууд зохеогдоһон, хоёр ороной эрдэмтэд, шэнжэлэгшэд болон мэргэжэлтэдэй хоорондо нягта холбоо барисаан тогтоогдоһон байна. Оршон тойронхи байгаалиие хамгаалха, элүүрые хамгаалгын, медицинын, хүдөө ажахын технологиин, барилгын асуудалнуудаар хамтын шэнжэлэлтэдэ бүри ехэ амжалтануудые туйлаабди.

1975 ондо совет-француз худалдаа наймаан урда жэлэйхиһээ 40 процентээр ургаһан байна гэжэ А. Фроман-Мерис түгэсхэлдөө тэмдэглээ.

ЖЕНЕВЭ

Совет делегаци ерэбэ

ТАСС

Стратегическэ добтолхы зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хизаарлаха тухай США-гай делегацитай хөөрэлдөөнүүдээ үргэлжэлүүлхын тула СССР-эй делегаци июниин 1-дэ эндэ ерэбэ. Хоёр ороной хүтэлбэрилэгшэдэй хоорондо 1974 ондо Владивостогто болоһон уулзалгын үедэ үтэеэ ойлголсоһоной үндэһөөр стратегическэ добтолхы зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хизаарлаха шэнэ хэлсээ баталалгада хабаатай асуудалнуудаар хөөрэлдөөнүүдээ үргэлжэлүүлхын тула ерээбди гэжэ СССР-эй делегациин толгойлогшо В. С. Семёнов мэдүүлээ. Зэбсэг хэрэгсэлнүүдые бүтээн гаргалга болюулха гэшэ КПСС-эй XXV съезд дээрэ баталагдан абтаһан эб найрамдал бэхижүүлхэ программын шухала хубиинь болоно. Энэ асуудалые бүтэмжэтэй һайнаар. болохо руунь зүбшэн хэлсэжэ үргэлжэлүүлхэ дуулгабаритайгаар СССР-эй делегаци ерээ.

НЬЮ-ЙОРК

Ушар байдалые ойлгохоёо хүсэнэгүй

ТАСС

1967 ондо болоһон дайнай үеэр булимтаран эзэмдэһэн Араб газар нютагуудһаа сэрэгүүдээ гаргахые Израиль хүсэнэгүй, тиин тэндээ һууринжан нютагжахые оролдоно гэжэ Израилиин премьер-министр байһан Меир Америкын телевидениэр үгэ хэлэхэдээ мэдүүлбэ.

Тель-Авивай ээрхэг түримхэй, булимтаран эзэмдэһэн газартаа түбхинэн һууринжаха гэһэн политикыень нютагай сионис этэгээдүүдэй зүгһөө дэмжүүлхын тула Меир Холбоото Штадуудта ерэһэн байгаа. Палестиные сүлөөлхэ эмхиин түлөөлэгшэдэй уригдаад байгаа һаань, Дунын Зүүн зүгэй асуудалые шиидхэхэ эбэй ямаршье конференцидэ Израиль хабаадахагүй юм гэжэ тэрэ мэдүүлбэ.

Америкын-Израилиин хоорондохи «харилсаан һалажа байна» гэһэн хөөрэлдөөе Меир эрид буруушаагаа, «Таанадай хэжэ байһан юумэн бидэнэрэй дура гутаана» гэжэ Холбоото Штадууд хэзээдэшье хэлэхэгүй юм гээд тэрэ тэмдэглэбэ.

НЬЮ-ЙОРК

Байдалынь хангалтагүй муу

ТАСС

США-гай ниитын эмхинүүд — профсоюзай, негр арадай, залуушуулай ба эхэнэрнүүдэй эмхинүүд — июлиин 4-нэй үдэр Филадельфидэ жагсаал болон митингнүүдые үнгэргэхөөр хараална. Үргэн ниитэ ажалшадай үгытэй ядуу байдалда, негрнүүд болон бага яһатаниие газаашалан дарлалгада американ ба уласхоорондын олониитын анхарал хандуулха гээшэ эдэнэй гол зорилго болоно. Эдэ ябуулганууд США-гай байгуулагдаһаар 200 жэлэй ойе һайндэрлэлгэдэ зорюулагдана.

Эдэ жагсаалнууд амгалан тайбанаар үнгэрхэ гэжэ тэдэниие эмхидхэхэ нэгэдэлнүүдэй түлөөлэгшэдэй ходо ходо тэмдэглээшье һаань, США-гай зарим тушаалтад энээн тушаа «шуһа адхаралгата» тэмсэлшье болоходоо магадгүй гэхэ мэтэшэлэн хэтэрмэ үлүүгээр хашхаралдана.

ЭДИР ХҮГЖЭМШЭДЭЙ КОНЦЕРТ

Арбан жэлэй туршада Хори тосхондо хүүгэдэй хүгжэмэй һургуули хүдэлнэ. Хүгжэмдэ дуратаи эндэхи эдир хүбүүд, басагад эрдэм номдо һурахынгаа хажуугаар тус һургуулида ябажа, хүгжэмэй эхин шатые шудалдаг юм.

Уржадэр хүгжэмэй һургуулида һуралсалай жэл түгэсэжэ, эдир хүгжэмшэд иютагайнгаа хүн зоидо, түрэлхидтэ бэлиг шадабаряа харуулба. Тоосоото энэ концертдэ тус һургуулиин 5 отделениин һурагшад үнгэрһэн жэлэй туршада шудалһан, үзэһэн юумэеэ харуулаа. Концертын программада хүгжэмэй элдэб һонирхолтой зүйлнүүд оруулагдаа.

Жэшээнь, хүгжэмэй һургуулиин 4-дэхи классай һурагша Оля Ульзутуева Моцартын «Сонатино» гэһэн зохёол фортепиано дээрэ гүйсэдхэбэ. Энэ жэлдэ тус һургуули түгэсхэһэн Маша Матвеева Чайковскиин «Времена года» гэһэн зохёол мүн лэ фортепиано дээрэ гүисэдхөө 1-дэхи классай һурагшад Валя Бариева, Эржена Зориктуева гэгшэд буряад арадай инструментнүүд дээрэ наадажа, олоной һайшаал магтаалда хүртэбэ.

— Манай хүгжэмэй һургуулиин багшанарай урда хүндэтэйшье һаа, харюусалгатай зорилго табигдана. Тэдэнэр эдиршүүлые хүгжэмдэ дуратайгаар һургаха, тэрэниие мэдэхэ, ойлгохо хэрэгтэ өөһэдынгөө бэлиг шадабариие зорюулна, —гэжэ тус һургуулиин директор К. Г. Лобсанова хөөрэнэ.

Д. ГАРМАЕВ,
манай корр.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. «Зунай саг—үндэр һаалиин үе» — түрүү бэшэг. КПСС-эй ЦК-да Социалис мүрысөөнэй ябаса — суглуулбари. ТАСС-ай шэнэ һонин.

Хоёрдохи хуудаһанда. «Үһан — таряашанай туһалагша»—В. Хайнацкиин статья. Партийна ажабайдал. «Арбадахи табан жэлэй социальна программа» — Е. Ринчиновэй статья. (Үргэлжэлэлынь 3-дахи нюурта).

Гурбадахи хуудаһанда. «Манай үеын Островский»—А. Политовай статья. Хилын саанаһаа.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. «Һүүлэй һонин»—суглуулбари. «Байгал шадарай нютагни»—суглуулбари.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 09.00 — «Вечный зов» — олон серитэй фильм 2-дохи сери — «Ночь перед рассветом» (үнгэтэ). 10.10 — «Уран зохеолшо тухай». А. Фадеев. 11.05 — «Нэгэн бултанай түлөө, булта нэгэнэй түлөө» (үнгэтэ). 11.50 — Забһарлалга. 12.00 — Шэнэ һонин. 12.10 — «Үхибүүдтэ — фильм». «Живые герои». 13.25 — «Бидэнэр наадана-бди, дууланабди» (үнгэтэ). 13.40 — «Пушкинай зурагууд». 14.40 — «Спортлото» наадалга (үнгэтэ). 14.50 — «Вечный зов» (2-дохи сери). 16.00 — **«Олон түмэнэй ленинскэ университет»**. «Пролетарска интернационализм —марксизм-ленинизмын гол ёһонуудай нэгэн мүн». 16.30 — «Хабаяа туршаял, басагад!» «Тогоошодой, кондитернуудай мүрысөөн (үнгэтэ). 18.00 — «Время».

Улаан-Үдэ. 18.30 — Телепанорама. 18.50 — «Шанар — эрхилэн хүтэлхөөр хэрэг» (2-дохи дамжуулга). 19.35 — Концерт.

«Орбита». 20.00 — СССР-эй арадай артистка М. Биешугэй концерт (үнгэтэ). 21.00—Шэнэ һонин. 21.15—«Угощаю рябиною»—фильм-концерт (үнгэтэ). 22.20 — **«Олон түмэнэй ленинскэ универентет».** 22.50—«Вечный зов» (2-дохи сери). 24.00 — «Время».

ХОЕРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан Үдэ. 18.00 — Үхибүүдтэ мультфильмнүүд харуулагдаха.

«Орбита». 18.40 — «Вечный зов» (2-дохи сери).

Улаан-Үдэ. 20.00 — «Багшанарта туһаламжа». 20.35 — «Экран» — телесуглуулбари 21.25 — «На диком бреге» (2-дохи сери).

САГАЙ УЛАРИЛ

Мүнөөдэр республикадамнай бүрхэгшэг байха, зарим нютагуудта багаханаар бороо орохо. Байгал шадар үдэшэ тээшэ секундын 13—18 метр хүрэтэр һалхин шангадаха. 18—23 градус дулаан болохо. Хойто аймагуудта, Улаан-Үдэдэ һүниндөө 3—5 градус дулаан, үдэртөө 21—23 градус дулаан болохо.

УНШАГТЫ, һонирхохол дайхат

ҺОЛИР БАЙГАА ГҮ?..

1908 ОНДО Сибириин үр... гэн ехэ тайга соо тунгусска ур... шаг түбэгэй болоходо, ... буулинай онгосо, бодос бэш... зүйл гү али нюуса схэтэ... матери һатэрээгүй байгаа. «Замбуулинай хүрээлэлгэ ... зарта ямараар нүлөөлнэб» ... һэн темээр Киевтэ үнгэрэгдэ... һэн бүхэсоюзна суглаанда ... баадагшад иимэ тобшолол ... һэн ...

Айхабтар ехэ тэһэрэлгын бо... лоһон газарта хэгдэһэн ... шын экспедицинүүдэй ... Украинын Науканүүдай ... миин эмхидхэпэн научна ... хаан дээрэ согсологдобо ... бүхэндэ эрдэмтэд тиишэ ... дэн ...

— 1908 оной газараи нюр... гай торфые элдэб аргаар ... шан шэнжэлһэн байгаабди ... гэжэ экспедицинүүдтэ нэг... бэшэ хабаадаһан А. В. См... нова мэдээсэбэ. — Тэһэрэл... түбтэхи бүртаг таигын газа... хүрьһэн соо никель, ... бальт ба газарай гүн ... да хомор дайралда... бусад элементнүүд, ... нүүд эндэ һураггүи ехэ бай... гэжэ спектральна ба радио... топно шэнжэлгэнүүд элир... лэн харуулаа.

Иимэ юумэн гол түлэб ... буулинай тооһон соо. ... ниидтэ үзэгдэдэг байна. Энэ... дэрэһээ олон тодорхоило... нүүд буруу ... Тиин һ... байгаа гээшэ гү? гэһэн ... саамжалга үлэнэ. ... хүсэнһөө, мүн бусад бари... ниидһаа хаража үзэхэбэ, ... тэй һолирои 200 мянга ... тонно шэнгүүртэй «толго... тайга дээгүүр тэһэрш... гаа ха гээд багсаамжа... болоно.

ЖЭГТЭЙ ҺОНИН ПОМИДОРНУУД

БАГСАГАР үрэ жэ... энэ ургамал помидорн... эшэдэ бэшэ, харин һаглаи... гажа байһан виноградай ... дэл адирхүүгаар ... Тэрэнэй эшэ 3 метр үнд... юм. Оршон тойронхи урга... ниидые лианадал адирхи... ореожо, хүрмэлдэн урга... Лианадал түхэлтэй пом... рой үрэһые хэдэн жэлэй ... тээ Бразилиһаа Алас-Д... зүгтэ асарһан байгаа. Ко... ционернүүд дулаанда ... ургамалые нютагай байгаа... таарулжа шадаа Жэгтэй... нин, өөрсэ шухаг помидор... ехэ эдеэ үгэдэг байба гэ... «Хооксанская звезда» газетэ... шэнэ.

ШПАРГАЛКЫН ОРО... РАДИО

БАРУУН БЕРЛИНЭЙ ... версиһедэй юридическэ ... культедтэ оролгын шал... урда юрэ бусын шпаргалк... оэлэгдэһэн байна.

Ерээдүйн юрист бишыхан ... диостанцитай байгаа. Т... туһаламжаар бэшэлгын ... галтын үедэ тэрэ газаа... һан нүхэрһөө заабари ... абадаг байба. Туһала... иимэ «арга» үнинэй хэр... дэдэг байгаа гээд мү... элирүүлээ. Энэ арга ай... үнэтэй — 10 мянга шаху... каар сэгнэгдэнэ гэжэ ... «Млада фронта» газетэ ... нэ.

ОНГОСООР ГАДАА... ДАЛАИЕ ГАТАЛХ...

«ТАЛААН туршалга ... хүгжэлтэ дэбжэ... хүтэлһэн хүсэн болоно... гэжэ тоолодог Бол... экономист Дончо П... Джулия һамгантаяа ... юрын далбагата он... удаан сагай, аюул түбэг... шалгада гараба.

Эгээл урагшатай һа... гаа һаа, хахад жэл ... хойно Папазовтан Ном... лайн урда хубяар 12... шахуу километр га... Фиджи аралда хү... шалгаяа дүүргэхэ юм.

«Планктон» гэдэг п... мын үндэһөөр, энэнь Д... Джулия хоёрой хэһэн ... хи экспедици болоно. ... хүшэр туршалгануудые ... бэсын ямараар дабаж... даг байһые шалгаха ... той.

Түрүүшынгээ экспе... дэй нэгэнэй үедэ хоюула... соор Хара далайе һэтэ... раад, Варнаһаа Сочиод ... татайгаар хүрэхэдөө, ... Папазов Джулия хоер... хээ һэн.

(ТА...

Редактор Р. Б. ГАРМАЕ...

Манай адрес, те...

Индекс: 670000, ... Удэ, ул. ... Телефоны: ре... 2-54-54, приемная— ... зам. редактора — ... зам. редактора — ... отв. секретаря — ... секретариат — 2-... делы: партийной ... 2-60-91, сельского ... 2-64-36, 2-63-86, ... и агитации — ... мышленности и стро... — 2-61-35, советск... тельства и быта — ... культуры и школ — ... писем и селькоро... информации — ... щественная ... 2-56-62 машин... 2-57-63 коррек... 2-35-95 фотолабор... 2-33-61.

Типография управления по делам издательств полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР Н.01794. Заказ ...